Standard for Public Toilet

มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การจัดบริการสาธารณะเป็นภารกิจสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการทั้งตามอำนาจหน้าที่และตามที่ได้รับถ่ายโอนจากส่วนราชการต่างๆ โดยมีหลักการทำงานที่จะต้องยึดถือไว้ว่า "การจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนนั้น จะต้องดีขึ้นหรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการที่มากขึ้น"

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานหลักในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการบริหารจัดการ และสามารถให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ได้เล็งเห็นความสำคัญของการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานและการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติหรือเป็นคู่มือปฏิบัติงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจน เพื่อเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่มาตรฐานกำหนดแล้ว ประชาชนไม่ว่าจะอาศัยอยู่ที่ใดในประเทศจะต้องได้รับบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ โดยเท่าเทียมกัน

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะขึ้น โดยได้ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อร่วมกันพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ อาทิเช่น ผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล สมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นที่เชื่อมั่นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถนำมาตรฐานที่ได้จัดทำขึ้น ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดบริการสาธารณะได้อย่างแท้จริง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ศึกษา ทำความเข้าใจ และนำมาตรฐาน รวมทั้งแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ การบริหารและการบริการสาธารณะให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน อันเป็นเป้าหมายที่สำคัญสูงสุดในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สืบต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

สารบัญ

สารบัญ

สารบัญ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

ห้องน้ำสาธารณะ หรือห้องส้วมสาธารณะ หมายถึง สถานที่ที่ให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้บริการเพื่อชำระล้างหรือขับถ่ายของเสีย เป็นบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้ใช้บริการที่มีเป็นจำนวนมาก การมีห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะจึงเป็นการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสุขอนามัยแก่ประชาชน ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2546 เห็นควรให้มีแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการบริการห้องน้ำสาธารณะที่มีมาตรฐานถูกสุขอนามัยในแหล่งชุมชน ที่นับเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับประชาชน รวมทั้งมีผลต่อภาพพจน์การท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งปัจจุบันนี้สถานประกอบการ ร้านค้า หลายแห่งได้เล็งเห็นความสำคัญ โดยเน้นการให้บริการในเรื่องความสะอาดของห้องน้ำเป็นจุดขาย เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนเกิดความนิยม และมาใช้บริการเพื่อประโยชน์ในการขายสินค้าของตน เช่น ห้องน้ำสาธารณะในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ร้านค้า ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าพื้นเมืองต่างๆ ฯลฯ ทั้งนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มี และบำรุงรักษา กับการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

1) **การจัดให้มีและบำรุงรักษาห้องน้ำสาธารณะ** กฎหมายกำหนดให้ **เทศบาลเมือง** และ **เทศบาลนคร** มีหน้าที่จัดให้มีและบำรุงรักษาห้องน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 มาตรา 53 และมาตรา 56

2) **การกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะ** กฎหมายกำหนดให้ **องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล** และ**องค์การบริหารส่วนจังหวัด** มีหน้าที่กำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีหน้าที่ดูแลห้องน้ำสาธารณะให้ถูกสุขลักษณะ ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 4 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 44 และมาตรา 48

- **พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496**

"มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(6) ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ"

"มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนคร มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53"

- **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542**

"มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง"

"มาตรา 17 ภายใต้บังคับมาตรา 16 ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด"

- **พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535**

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า

(1) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

ฯลฯ

(3) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ฯลฯ

(6) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า

(1) ปลัดเทศบาล และรองปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล

ฯลฯ

(3) ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายอำเภอ สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ฯลฯ

(6) ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

" มาตรา 24 วรรคหนึ่ง เจ้าของร้านจำหน่ายอาหาร และหรือเครื่องดื่มซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่ายี่สิบคน ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้ลูกค้าใช้ในระหว่างเปิดทำการค้า"

" มาตรา 25 เจ้าของสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือก๊าซสำหรับยานพาหนะต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"

"มาตรา 44 นอกจากอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(2) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด

(3) ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

(4) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้"

"มาตรา 48 วรรคหนึ่ง บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งและพนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา"

"มาตรา 58 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

นอกจากต้องระวางโทษปรับตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 24 หรือมาตรา 25 ต้องระวางโทษปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาทเรียงรายวันจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎกระทรวง"

ตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มที่สามารถให้บริการลูกค้าได้ไม่ต่ำกว่า 20 คนในขณะเดียวกัน และสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จะต้องจัดให้มีห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะตามกฎกระทรวง ดังนั้นผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องตรวจสอบห้องน้ำของสถานประกอบการตามที่กฎหมายกำหนด ให้มีการจัดบริการห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะตามกฎกระทรวงซึ่งผู้บริหารขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ นายกเทศมนตรีสำหรับในเขตเทศบาล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ได้แต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่น และยังได้แต่งตั้งให้ปลัดเทศบาลและรองปลัดเทศบาลสำหรับในเขตเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายอำเภอสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย นอกจากนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ยังมีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงหน้าที่ในการจัดบริการห้องน้ำให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด รวมถึงตักเตือน และจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย สำหรับในกรณีที่มีการกระทำความผิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ซึ่งถูกแต่งตั้งสามารถร่วมกับพนักงานสอบสวนในการทำหน้าที่ในการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้ได้ด้วย

ดังนั้น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และประชาชนได้รับบริการสาธารณะจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างมีหลักประกันคุณภาพ ภายใต้มาตรฐานขั้นพื้นฐานเท่ากัน จึงจัดทำมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ในการจัดทำ

1. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการห้องน้ำสาธารณะที่มีมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตด้านสุขอนามัยของประชาชน
2. เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นสามารถดำเนินงานด้านห้องน้ำสาธารณะได้อย่างถูกต้องเป็นไปตามกฎหมาย
3. เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านห้องน้ำสาธารณะที่มีมาตรฐาน

1.3 ขอบเขตมาตรฐาน

มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะฉบับนี้ใช้สำหรับห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้จัดให้มี และครอบคลุมถึงห้องน้ำสาธารณะของสถานประกอบการ และห้องน้ำสาธารณะของสถานที่ต่างๆ ที่อยู่ในการกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 มาตรฐานอ้างอิงและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
2. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
3. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
5. กฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการ หรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม ในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543
6. กรมธุรกิจพลังงาน, คู่มือสุขาในปั๊มน้ำมัน เล่ม 1 มาตรฐานแนะนำเพื่อการจัดการห้องสุขา และน้ำเสียในสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง, กระทรวงพลังงาน,2548
7. สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย, คู่มือสุขาสะอาด น่าใช้, กระทรวงสาธารณสุข, 2548
8. กองสุขาภิบาลชุมชนและประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย, คู่มือทำอย่างไร ให้มีส้วมสะอาด,กระทรวงสาธารณสุข, 2547

1.5 นิยามศัพท์

1. **ห้องน้ำสาธารณะ** หมายถึง ที่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้บริการได้โดยไม่เสียค่าบริการ หรือเสียค่าบริการก็ได้ รวมทั้งเป็นที่ใช้เก็บรวบรวมและกำจัดอุจจาระ ปัสสาวะ ที่ร่างกายขับถ่ายออกมาโดยทำให้อุจจาระเกิดการย่อยสลายตัวจนหมดอันตราย ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของ แมลง โรค และการแพร่กระจายของเชื้อโรค
2. **สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา** หมายถึง ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดหรือตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ห้องน้ำผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

ห้องน้ำสาธารณะในบริเวณสถานีบริการน้ำมัน

บทที่ 2
แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ

2.1 แนวทางปฏิบัติด้านลักษณะอาคาร

ในการจัดการห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีมาตรฐานตามความจำเป็นขั้นต้นขององค์ประกอบด้านโครงสร้างอาคาร เครื่องสุขภัณฑ์ และสภาพภูมิทัศน์ที่เหมาะสมและถูกสุขอนามัย จะช่วยให้การจัดการห้องน้ำสาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในการจัดการห้องน้ำสาธารณะตามแนวทางการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ตัวอาคาร

- ตัวอาคารมีความมั่นคง แข็งแรง มีการบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี
- พื้นทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ ไม่ลื่น มีความลาดเอียง 1 : 100 และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง
- ผนัง เพดาน สะอาด ไม่ชำรุด และระยะพื้นถึงเพดานห้องสูงไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร
- แสงสว่างเพียงพอ ทั้งแสงสว่างจากไฟฟ้าและจากธรรมชาติ
- ประตูห้องน้ำสะอาด ไม่ชำรุด
- ที่ปิดประตูล็อคได้ครบทุกบานจากด้านใน

1) พื้นห้องน้ำ

พื้นห้องน้ำต้องมีสภาพที่ดูสะอาดตา ไม่ลื่น และง่ายต่อการดูแลรักษา วัสดุที่ใช้ทำผิวพื้น ควรมีสภาพที่ดูสะอาด ไม่ลื่น ทำความสะอาดได้ง่าย เช่น กระเบื้องเคลือบ หินขัด หินแผ่น หรือพื้น ค.ส.ล. สำเร็จรูป เป็นต้น บริเวณจุดเปลี่ยนจากพื้นเปียกมายังพื้นแห้งควรมีพื้นผิวที่ซับน้ำได้ดีไม่ลื่น เช่นผ้าเช็ดเท้า ยางกันลื่น เพื่อไม่ให้เดินเท้าเปียกไปยังบริเวณแห้ง โดยมีการแยกส่วนเปียกและส่วนแห้งออกเป็นสัดส่วน เช่น ส่วนเปียกควรจัดไว้ด้านในสุดของห้อง ส่วนแห้งควรจัดไว้บริเวณด้านหน้าได้แก่ โถปัสสาวะ หรืออ่างล้างมือ และพื้นห้องน้ำต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 100 และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง

ในกรณีพื้นห้องน้ำสำหรับผู้พิการควรมีพื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่นและพื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นห้องน้ำกับพื้นทางต้องเรียบไม่สะดุด

พื้นห้องน้ำ

2) ผนัง

ผนังห้องน้ำเป็นองค์ประกอบที่ต้องมีการจัดการให้เกิดความเหมาะสมในแง่การใช้สอย และการดูแลรักษาความสะอาด สำหรับความหนาของผนังภายนอกห้องน้ำ จะต้องพิจารณาการฝังท่อระบายน้ำและท่อระบายอากาศ ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของท่อที่ต้องการใช้งาน เช่น ผนังก่ออิฐฉาบปูนหนา 100 มิลลิเมตร หรือผนังก่ออิฐฉาบปูนหนา 150 มิลลิเมตร วัสดุที่ใช้ควรเป็นวัสดุที่ทนทาน และกันน้ำได้ดี เช่น กระเบื้องเคลือบ กระเบื้องเซรามิค ไวนิล หินอ่อน สแตนเลส หรือทาสีน้ำมันเคลือบ โดยเลือกใช้ผนังที่มีโทนสีสว่าง จะช่วยให้ห้องน้ำดูสะอาดตา

ผนังห้องน้ำ

3) ฝ้าเพดาน

สำหรับผนังเพดาน อยู่ในสภาพดี มั่นคง แข็งแรงสะอาด และปลอดภัยให้ความรู้สึกน่าใช้มากยิ่งขึ้น วัสดุสำหรับทำฝ้าเพดานห้องน้ำ ควรเป็นวัสดุที่กันความชื้นได้ดี ซึ่งจะช่วยยืดอายุของฝ้าเพดานห้องน้ำไปได้อีกนาน เช่น ไม้สังเคราะห์ กระเบื้องแผ่นเรียบ อลูมิเนียม ยิบซัมบอร์ดชนิดกันความชื้น เป็นต้น การนำแสงธรรมชาติจากบนหลังคามาใช้ให้เกิดประโยชน์ ประกอบการใช้ฝ้าเพดานที่ใช้วัสดุกระจายแสงสามารถประหยัดค่าไฟฟ้าแสงสว่างได้มาก

ฝ้าเพดาน

4) ความสูงของห้องน้ำ

ความสูงระหว่างพื้นห้องน้ำถึงเพดานต้องไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร และควรมีผนังบังสายตา เพื่อป้องกันมิให้มองเห็นได้จากภายนอก สำหรับผนังบังสายตา ควรมีความสูงอย่างน้อย 1.80 เมตร หรือมีช่องเปิดในระดับเหนือศีรษะที่มีความสูงประมาณ 20-30 เซนติเมตร ผนังกั้นภายในสำหรับห้องน้ำสาธารณะไม่จำเป็นต้องกั้นทึบหนาเหมือนห้องน้ำส่วนตัวเนื่องจากมีบริเวณค่อนข้างจำกัด วัสดุที่ใช้ควรเป็นผนังสำเร็จรูปที่มีความเข็งแรง ทนทาน เพื่อความสะดวกในการติดตั้ง และการดูแลรักษา

ความสูงระหว่างพื้นห้องน้ำถึงเพดาน
ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

ตัวอย่างระยะความสูงของห้องน้ำ

ตัวอย่างระยะความสูงของห้องน้ำ

ผนังบังสายตาควรมีความสูง
อย่างน้อย 1.80 เมตร

ตัวอย่างผนังกั้นภายในสำหรับห้องน้ำสาธารณะ

5) ความลาดเอียงของพื้นห้องน้ำ

พื้นห้องน้ำต้องมีความลาดเอียงอย่างน้อย 1:100 และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง จะทำให้การระบายน้ำมีประสิทธิภาพ ไม่ทำให้พื้นห้องน้ำแฉะ โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

- ควรติดตั้งช่องระบายน้ำทิ้งที่พื้น (Floor Drain) ไว้ในตำแหน่งหรือบริเวณต่ำสุดของพื้นลาดเอียง
- ระดับความลาดเอียงของพื้นห้องน้ำอย่างน้อยที่สุดคือ 1:100
- พื้นในบริเวณที่มีระดับเดียวกัน พิจารณาทิศทางความลาดเอียงจากบริเวณกิจกรรมจากพื้นที่ส่วนแห้งไปยังบริเวณกิจกรรมพื้นที่ส่วนเปียก
- พื้นที่มีการลดระดับและมีขอบกั้น จะต้องทำพื้นลาดลงสู่ทางระบายหรือลงสู่ระดับพื้นที่ต่ำกว่า โดยไม่มีจุดขังน้ำ

ช่องระบายน้ำทิ้งที่พื้น

6) ประตู

ประตูห้องน้ำควรจะเป็นประตูที่กันน้ำได้เป็นอย่างดี มีความคงทน แข็งแรง และทำความสะอาดได้ง่าย เช่น ประตูพีวีซี ฯลฯ มีที่จับปิด-เปิด และที่ล็อคด้านใน มีที่แขวนสัมภาระทำด้วยวัสดุที่คงทนแข็งแรงสภาพดี และง่ายต่อการทำความสะอาด สำหรับห้องน้ำของผู้พิการ ประตูของห้องที่ตั้งโถส้วมเป็นแบบบานเปิดออกสู่ภายนอก โดยต้องเปิดค้างได้ไม่น้อยกว่า 90 องศา หรือเป็นแบบบานเลื่อน และมีสัญลักษณ์รูปผู้พิการติดไว้ที่ประตูด้านหน้าห้องส้วม

ตัวอย่างประตูห้องน้ำ

ตัวอย่างที่ล็อคด้านในประตู

ตัวอย่างประตูห้องน้ำสำหรับผู้พิการ แบบบานเลื่อน

2.1.2 สถานที่ตั้งอาคาร สถานที่ตั้งห้องน้ำสาธารณะสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ

(1) ห้องน้ำที่สร้างอยู่ภายนอกอาคาร

(2) ห้องน้ำที่สร้างภายในอาคาร

หมายเหตุ : ในกรณีที่ห้องน้ำสำหรับผู้พิการอยู่ภายในห้องน้ำที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไป และมีทางเข้าก่อนถึงตัวห้องน้ำ ต้องจัดให้ห้องน้ำสำหรับผู้พิการอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

1) <u>สถานที่ตั้งภายนอกอาคาร</u>

สถานที่ตั้งต้องอยู่ไม่ไกลเกินไป ไม่อยู่ในที่ลับตา และอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย เข้า-ออกได้สะดวก มีแสงสว่างที่เพียงพอทั้งภายในและภายนอกตัวอาคาร และมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดีพอ มีระบบป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้ใช้บริการและชุมชนข้างเคียง มีทางเดินที่ทำด้วยวัสดุถาวร เรียบ ไม่ลื่น สะอาด นอกจากนี้ต้องมีป้ายหรือสัญลักษณ์ห้องน้ำชาย/หญิง และห้องน้ำคนพิการโดยติดไว้บริเวณทางเดินและบริเวณหน้าห้องน้ำซึ่งมองเห็นได้ชัดเจน หากใช้ป้ายแสดงสัญลักษณ์สำหรับสื่อสารให้ผู้มาใช้บริการทราบ ควรใช้รูปแบบที่เป็นสากล หรือรูปแบบที่ดูง่าย ในการติดป้ายจะต้องพิจารณา จุดติดตั้ง ระยะมองด้วย

ห้องน้ำที่สร้างอยู่ภายนอกอาคาร

2) <u>สถานที่ภายในอาคาร</u>

สถานที่ตั้งไม่ควรอยู่ในที่ลับตา อยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย สามารถ เข้า-ออกได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญแก่ผู้ใช้บริการ และผู้ร่วมใช้อาคาร มีป้าย/สัญลักษณ์ ห้องน้ำชาย-หญิง ชัดเจน ในกรณีที่มีห้องน้ำคนพิการให้แสดงป้ายสัญลักษณ์บริเวณทางเดินและบริเวณหน้าห้องน้ำให้ชัดเจน

ห้องน้ำที่สร้างอยู่ภายในอาคาร

ป้าย/สัญลักษณ์ ห้องน้ำชาย-หญิง และห้องน้ำคนพิการ

2.1.3 เครื่องสุขภัณฑ์ในห้องน้ำ

การเลือกใช้เครื่องสุขภัณฑ์ให้เหมาะสม จะช่วยให้การจัดการห้องน้ำทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ในปัจจุบันมีสุขภัณฑ์หลากหลายวัตถุประสงค์ให้เลือกใช้และมีระดับราคาที่แตกต่างกัน จึงควรกำหนดและเลือกใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ ดังนี้

1) โถส้วม (Water Closet)

ในห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดให้มีห้องน้ำทั้งแบบนั่งราบ และแบบนั่งยอง

แบบนั่งราบ มีทั้งแบบราดน้ำและแบบชักโครก กรณีแบบชักโครก จะใช้น้ำในอัตรา 6 ลิตรต่อการกดน้ำ 1 ครั้ง (บางรุ่นจะใช้น้ำเพียง 3.75 ลิตรต่อการกดน้ำ 1 ครั้ง) จากรูปแบบนี้จะไม่ทำให้พื้นห้องน้ำเปียก และช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาและทำความสะอาด มีที่ฉีดชำระ หรือสายฉีดชำระทำด้วยวัสดุแข็งแรงทนทาน ผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย และอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้และสะอาด มีภาชนะเก็บกักน้ำและที่ตักน้ำที่สะอาด

โถส้วมนั่งราบ แบบราดน้ำ

โถส้วมนั่งราบ แบบชักโครก

สายฉีดชำระแบบต่าง ๆ

สำหรับโถส้วมคนพิการชนิดนั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 450 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 500 มิลลิเมตร มีพนักพิงหลังให้ผู้พิการที่ไม่สามารถนั่งทรงตัวใช้พิงได้ และที่ปล่อยน้ำเป็นชนิดคันโยก ปุ่มกดขนาดใหญ่ หรือชนิดอื่นที่ผู้พิการสามารถใช้ได้อย่างสะดวก มีด้านข้างด้านหนึ่งของโถส้วมอยู่ชิดผนัง โดยมีระยะห่างวัดจากกึ่งกลางโถส้วมถึงผนังไม่น้อยกว่า 450 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 500 มิลลิเมตร ต้องมีราวจับที่ผนัง ส่วนด้านที่ไม่ชิดผนังให้มีที่ว่างมากพอที่ผู้พิการที่นั่งเก้าอี้ล้อสามารถเข้าไปใช้โถส้วมได้โดยสะดวก ในกรณีที่ด้านข้างของโถส้วมทั้ง 2 ด้าน อยู่ห่างจากผนังเกิน 500 มิลลิเมตร ด้านข้างโถส้วมด้านที่ไม่ชิดผนังต้องมีราวจับติดผนังแบบพับเก็บได้ในแนวราบ เมื่อกางออกให้มีระบบล็อกที่ผู้พิการสามารถปลดล็อกได้ง่าย มีระยะห่างจากขอบของโถส้วมไม่น้อยกว่า 150 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 200 มิลลิเมตร และมีความยาวไม่น้อยกว่า 550 มิลลิเมตร ส่วนด้านที่ชิดผนังให้มีราวจับเพื่อช่วยในการพยุงตัว ซึ่งเป็นราวจับในแนวนอนและแนวดิ่ง โดยมีราวจับในแนวนอน มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 650 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 700 มิลลิเมตร และให้ยื่นล้ำออกมาจากด้านหน้าโถส้วมอีกไม่น้อยกว่า 250 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 300 มิลลิเมตร ส่วนราวจับในแนวดิ่งต้องต่อจากปลายของราวจับในแนวนอนด้านหน้าโถส้วม มีความยาววัดจากปลายของราวจับในแนวนอนขึ้นไปอย่างน้อย 600 มิลลิเมตร นอกจากนี้จะต้องมีราวจับเพื่อเพื่อนำไปสู่สุขภัณฑ์อื่นภายในห้องส้วมด้วย โดยมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 900 มิลลิเมตร

ห้องน้ำสำหรับคนพิการแบบต่าง ๆ

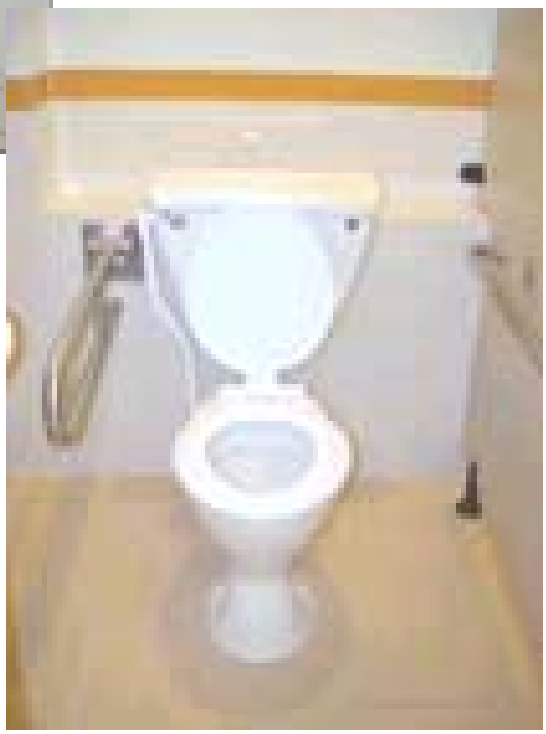

แบบนั่งยอง มีลักษณะการใช้แบบตักราด จะใช้น้ำในอัตรา 3-4 ลิตรต่อครั้ง เป็นแบบที่มีราคาถูก ต้องมีภาชนะเก็บกักน้ำและมีที่ตักน้ำสะอาด จากรูปแบบนี้จะทำให้พื้นห้องน้ำเปียก และมีความชื้นสูง

โถสุขภัณฑ์นั่งยอง แบบไม่มีฐาน

โถสุขภัณฑ์นั่งยอง แบบมีฐาน

2) โถปัสสาวะชาย (Urinal)

โถปัสสาวะชายควรติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม และมีระยะห่างที่เหมาะสม มีแผงกั้นระหว่างที่ปัสสาวะ ความสูงของโถปัสสาวะชาย จะต้องไม่สูงหรือต่ำเกินไป ตัวโถปัสสาวะชาย ทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทาน อยู่ในสภาพดีและผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) มีที่ดักเศษมูลฝอย และก๊อกน้ำประจำในแต่ละที่ซึ่งสามารถใช้การได้ดี ในกรณีที่ไม่เลือกใช้ระบบจ่ายน้ำแบบรวม สามารถใช้ก๊อกน้ำแบบมือกด (Hand Valve) หรือแบบก้านโยก (Flush Valve) สามารถทำความสะอาดได้รวดเร็ว และน้ำจะหยุดไหลโดยอัตโนมัติโดยผู้ใช้ต้องชำระล้างภายหลังปัสสาวะแล้วเสร็จ

ในกรณีที่เป็นห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ให้มีที่ถ่ายปัสสาวะที่มีระดับเสมอพื้นอย่างน้อย 1 ที่ โดยมีราวจับในแนวนอนอยู่ด้านบนของที่ถ่ายปัสสาวะ ยาวไม่น้อยกว่า 500 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 600 มิลลิเมตร มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1,200 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 1,300 มิลลิเมตร และมีราวจับด้านข้างของที่ถ่ายปัสสาวะทั้ง 2 ข้าง มีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 1,000 มิลลิเมตร ซึ่งยื่นออกมาจากผนังไม่น้อยกว่า 550 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 600 มิลลิเมตร

โถปัสสาวะชายขนาดเล็ก

โถปัสสาวะชายขนาดกลาง

โถปัสสาวะชายขนาดใหญ่

แผงกั้นระหว่างที่ปัสสาวะ

3) อ่างล้างมือ (Wash Basin) อ่างล้างมือควรตั้งอยู่ในที่เหมาะสม ดังนี้

- ใต้อ่างล้างมือด้านที่ติดผนังไปจนถึงขอบอ่างเป็นที่ว่าง เพื่อให้เก้าอี้ล้อสามารถสอดเข้าไปได้ โดยขอบอ่างอยู่ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 450 มิลลิเมตร และต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราเข้าประชิดได้โดยไม่มีสิ่งกีดขวาง
- มีความสูงจากพื้นถึงขอบบนขอบอ่างไม่น้อยกว่า 750 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 800 มิลลิเมตร และมีราวจับในแนวนอนแบบพับเก็บได้ในแนวดิ่งทั้งสองข้างของอ่าง
- ก๊อกน้ำเป็นชนิดก้านโยกหรือก้านกดหรือก้านหมุนหรือระบบอัตโนมัติ สะดวกและง่ายต่อการใช้งานของคนพิการ และประชาชนทั่วไป อ่างล้างมือประกอบด้วย ตัวอ่างและก๊อกน้ำสำหรับเปิด-ปิดทำความสะอาด ซึ่งตัวก๊อกจะเป็นแบบหมุน หรือแบบก้านโยกก็ได้ และต้องผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี สะดวกต่อการใช้ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ตัวอ่างล้างมือทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทานอยู่ในสภาพดี มีตะแกรงที่กรองเศษมูลฝอยแท่นที่จัดทำเพื่อรองรับอ่างต้องเว้นช่องสำหรับวางอ่างอย่างดี จะต้องมีช่องสำหรับให้ผู้ทำการติดตั้งเข้าไปซ่อมแซมได้เมื่อมีเหตุขัดข้อง เพื่อให้ผู้ใช้ห้องน้ำได้รับความสะดวกควรมีการติดตั้งกระจกเหนืออ่างล้างมือ

อ่างล้างหน้าชนิดแขวนผนังแบบต่าง ๆ

อ่างล้างหน้าชนิดแขวนผนัง แบบเข้ามุม

ก๊อกน้ำแบบต่าง ๆ

ก๊อกน้ำชนิดก้านโยก

ก๊อกน้ำชนิดก้านกด

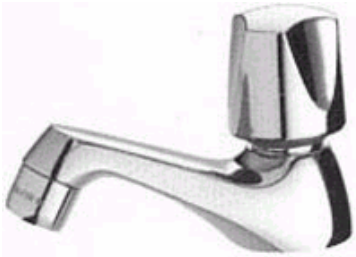

ก๊อกน้ำชนิดก้านหมุน

ก๊อกน้ำที่ได้รับความนิยมสูงสำหรับห้องน้ำสาธารณะ

2.2 แนวทางปฏิบัติด้านแสงสว่าง

2.2.1 ความสว่างในห้องน้ำสาธารณะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ห้องน้ำสาธารณะมีความน่าใช้ โดยแสงสว่างขั้นพื้นฐานต้อง ไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์ (ตามกฎกระทรวงฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2536) สำหรับแสงสว่างด้านนอกที่ส่องผ่านห้องน้ำสาธารณะ ในกรณีใช้ช่องหลังคาชนิดโปร่งแสงควรจัดให้มีพื้นที่ประมาณ 15% ของพื้นที่ทั้งหมดของหลังคาห้องน้ำ การออกแบบระบบแสงสว่างที่ดี จะช่วยในการประหยัดพลังงานได้มาก อีกทั้งยังเป็นการช่วยเสริมสร้างทัศนียภาพที่ดีแก่ห้องน้ำ

2.2.2 ห้องน้ำสาธารณะที่มีค่าความเข้มแสงที่เหมาะสม สำหรับในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ค่าความเข้มแสง (ลักซ์)	กิจกรรม
ความเข้มแสงประมาณ 320 ลักซ์	- เพื่อการมองเห็นทั่วไปภายในห้องน้ำ เช่น การขับถ่าย การปัสสาวะ การล้างมือ
ความเข้มแสงประมาณ 540 ลักซ์	- เพื่อการมองเห็นที่ชัดเจน สำหรับบริเวณอ่างล้างหน้าที่มีการส่องกระจกเงาในการแต่งหน้า แต่งตัวซึ่งต้องใช้สายตา

การออกแบบโดยใช้โทนแสงสีอ่อนนุ่ม จะช่วยให้สภาพภายในห้องน้ำดูดี น่าใช้ ซึ่งเป็นผลในทางจิตวิทยาให้ผู้ใช้ห้องน้ำต้องรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดเพิ่มขึ้นด้วย

2.3 แนวทางปฏิบัติด้านการระบายอากาศ

ในห้องน้ำสาธารณะที่มีผู้ใช้บริการมาก จะทำให้อ่างล้างหน้า พื้นห้องน้ำเปียกและมีความชื้นสูง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้เกิดกลิ่นอับและเกิดคราบเชื้อราบริเวณร่องพื้นและผนังได้ การออกแบบบริเวณห้องน้ำและบริเวณอ่างล้างมือควรออกแบบ ให้มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ไหลเวียนจะช่วยให้พื้นห้องน้ำแห้ง ไม่เกิดกลิ่นอับ การออกแบบระบบระบายอากาศที่มีประสิทธิภาพ จะช่วยลดความชื้น และเชื้อโรคในห้องน้ำได้เป็นอย่างดี โดยต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ห้องน้ำ หรือมีพัดลมระบายอากาศ โดยมีแนวทางในการระบายอากาศ ดังนี้

- การระบายอากาศโดยการเปิดหน้าต่าง หรือการทำหลังคาให้สูงโปร่ง จะทำให้อากาศไหลเวียนถ่ายเทได้ดี

- การระบายอากาศโดยเปิดช่องที่ผนังด้านล่างของพื้นห้องน้ำบริเวณอ่างล้างมือ เพื่อให้อากาศผ่านพื้นห้องน้ำทำให้พื้นแห้งเร็ว และไม่เกิดกลิ่นอับ โดยมีข้อควรระวังคือ ด้านนอกของอาคารในที่ตรงกับช่องเปิดที่ผนังควรเป็นพื้นที่โล่งไม่น้อยกว่า 1 ตารางเมตร

พัดลมระบายอากาศแบบต่าง ๆ

2.4 แนวทางปฏิบัติด้านความสะอาด

ห้องน้ำสาธารณะในบริเวณที่มีการเปียกน้ำอยู่เสมอ จะเป็นแหล่งให้เกิดความสกปรก และมีเชื้อโรค จึงควรป้องกันโดยหลีกเลี่ยงการก่อสร้างที่มีซอกมุม เพื่อให้ง่ายต่อการทำความสะอาด โดยจะต้องทำทุกวันเป็นประจำ อาจกำหนดลำดับการทำความสะอาดเป็นขั้นตอนก่อน-หลังให้เป็นระบบ เพื่อไม่ให้บริเวณที่ทำความสะอาดแล้วต้องเปียกหรือสกปรกซ้ำอีกก่อนที่การทำความสะอาดจะเสร็จสิ้น จะได้ไม่ต้องทำความสะอาดซ้ำอีก โดยมีแนวทางในการปฏิบัติ ประกอบด้วย

ข้อควรปฏิบัติในการทำความสะอาดห้องน้ำสาธารณะ

- ขณะทำความสะอาดห้องสุขาต้องสวมถุงมือ รองเท้ายางทุกครั้ง

- อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องสุขา ห้ามนำมาใช้ปะปนกับพื้นที่ภายนอก
- หลังทำงานเสร็จ ต้องซักล้างอุปกรณ์ให้สะอาด ผึ่ง ตาก และเช็ดให้แห้ง เก็บอุปกรณ์คืนที่

อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องสุขา

2.4.1 **<u>แนวทางการทำความสะอาดด้านตัวอาคารและอุปกรณ์</u>** ให้ดำเนินการดังนี้

1) **<u>การทำความสะอาดโดยทั่วๆ ไปในแต่ละครั้ง ควรเน้นจุดที่มักก่อให้เกิดความสกปรกที่เกิดจากการใช้บริการ โดยดำเนินการดังนี้</u>**

- เติมสิ่งที่ใช้แล้วหมดไป เช่น สบู่เหลว กระดาษชำระ น้ำหอมปรับอากาศ
- เก็บ กวาด มูลฝอยที่ตกลงบนพื้น ทิ้งลงในถังรองรับมูลฝอย เช็ดทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโถส้วม โถปัสสาวะ สายชำระ
- เช็ด ทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออ่างล้างมือ
- เช็ด ทำความสะอาดกระจก และเช็ดถูให้สะอาด

การเช็ดทำความสะอาดกระจก

2) <u>การทำความสะอาดและดูแลถังรองรับมูลฝอย</u>

- เก็บมูลฝอยในถังรองรับมูลฝอยออก มัดปากถุงแล้วนำไปทิ้ง
- ทำความสะอาดถังรองรับมูลฝอยด้วยน้ำยาทำความสะอาดพื้นผิว ล้างด้วยน้ำสะอาด และใช้ผ้าแห้งเช็ดให้แห้ง
- เปลี่ยนถุงขยะใหม่

เปลี่ยนถุงขยะใหม่

3) <u>ทำความสะอาดพื้น โดยการม๊อบพื้น (การถูพื้น)</u>

- เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน ผสมน้ำยาตามอัตราส่วนตามผู้ผลิต
- ตั้งป้ายเตือนก่อน
- สำรวจพื้นที่พร้อมกวาดและปัดฝุ่นจนแน่ใจว่าพื้นที่สะอาดเรียบร้อย
- กรณีใช้ถังน้ำ จุ่มม๊อบที่สะอาดลงในถังน้ำยาถูพื้นที่ผสมแล้ว ใช้มือที่สวมถุงมือแบ่งผ้าม๊อบออกเป็น 2-3 ส่วน แล้วบีบผ้าม๊อบจนหมาด

- กรณีใช้ถังบีบม๊อบ จุ่มม๊อบที่สะอาดลงในถังน้ำยาถูพื้นที่ผสมแล้วโดยยืนบีบทางด้านหน้าของถังและกดที่ม๊อบแรงๆ ประมาณ 3-4 ครั้ง จนหมาด
- เริ่มทำความสะอาดจากด้านในสุดด้วยวิธีการตีขอบมุมในสุด ม๊อบถอยหลังเป็นรูปเลข 8 ในรอยซ้อนรอยกันไปเรื่อยๆ ในความกว้างประมาณ 1 ช่วงแขน
- ขณะม๊อบเมื่อน้ำเริ่มดำให้เปลี่ยนน้ำและน้ำยาใหม่ทันที
- ม๊อบสะอาดรอบสุดท้ายด้วยผ้าม๊อบที่หมาดๆ ให้ทั่วบริเวณพื้นห้องน้ำ
- รอจนแน่ใจว่าพื้นแห้งแล้วจึงเก็บป้ายเตือน
- นำอุปกรณ์ไปซักล้างทำความสะอาด ผึ่งตากและเช็ดให้แห้ง เก็บอุปกรณ์คืนที่

การทำความสะอาดพื้น

4) <u>การทำความสะอาดจุดเปื้อนบนผนัง บานเกร็ด ประตู หน้าต่าง</u>

- ใช้ฟองน้ำชุบน้ำยาทำความสะอาดพื้นผิวที่ผสมตามอัตราส่วน บีบให้หมาด เช็ดคราบสกปรกออกตามผนัง
- ใช้ผ้าแห้ง สะอาด ซับคราบน้ำให้แห้ง
- เช็ดประตูทางเข้า-ออก ขอบหน้าต่าง บานเกล็ด ช่องลม ป้ายชื่อต่างๆ ด้วยผ้าแห้ง

5) <u>การทำความสะอาดกระจก</u>

ในการทำความสะอาดกระจกในห้องน้ำสาธารณะต้องคำนึงถึงการทำความสะอาดอย่างถูกวิธี โดยมีวิธีทำความสะอาด คือ

- ใช้ผ้าแห้งเช็ดฝุ่นตามขอบกระจกทั้งหมดให้สะอาด
- จุ่มผ้าเช็ดกระจกลงในถังน้ำที่ผสมน้ำยาไว้แล้ว ใช้ด้ามกรีดกระจกกรีดน้ำยาออกจากผ้าเช็ดกระจกให้พอหมาด หรือใช้มือที่สวมถุงมือ รูดผ้าเช็ดกระจกที่จุ่มน้ำยาบีบให้หมาด
- ทาน้ำยาลงบนผิวกระจก เน้นคราบไขมัน และคราบสกปรก วางด้ามกรีดกระจกให้ขนานและแนบกับกระจกด้านบนให้มากที่สุด ลากด้ามกรีดกระจกจากซ้ายไปขวา (หากถนัดมือขวา) หรือลากจากขวาไปซ้าย (หากถนัดมือซ้าย) ก่อนสุดขอบอีกด้านหนึ่งให้ตวัดมือลงมาให้ปลายด้ามกระจกที่ใกล้กับขอบกระจกขนานเป็นเส้นตรง กรีดวนอีกครั้งคล้ายเลข 8 จนสุดขอบด้านล่าง ระหว่างที่กรีดกระจกนั้นให้วางด้ามเช็ดกระจกให้ขนานไปกับด้ามกรีดกระจกตลอดเพื่อกันน้ำยาไหลย้อนไปที่พื้น เสร็จแล้วให้ใช้ผ้าแห้งเช็ดเก็บคราบน้ำยาตามขอบเฟรมทั้ง 4 ด้าน
- กรณีที่ขอบกระจกมีคราบสกปรกติดฝังแน่น ให้ใช้แผ่นใยสังเคราะห์สีขาวชุบน้ำยาที่ผสมแล้วเช็ดคราบสกปรกที่ติดแน่นออก
- ใช้ผ้าแห้งสะอาดเช็ดคราบฝุ่น/น้ำยาที่ตกค้างอยู่ให้หมด

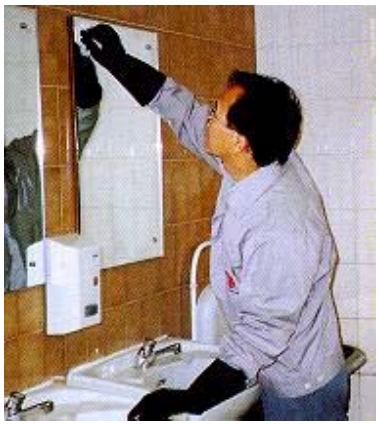

การทำความสะอาดกระจก

2.4.2 <u>แนวทางการทำความสะอาดด้านสุขภัณฑ์</u>

1) <u>การทำความสะอาดสุขภัณฑ์</u>

- เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน ผสมน้ำยาตามอัตราส่วนที่ผู้ผลิตกำหนดไว้
- กดชักโครกปล่อยน้ำทิ้ง 1 ครั้ง ใช้แปรงล้างโถดันน้ำลงไปให้เหลือน้อยที่สุด

จากนั้นฉีดน้ำยาล้างผิวที่ผสมแล้วโดยรอบ ทั้งใต้ขอบฐานของโถส้วม แช่ทิ้งไว้

การใช้แปรงล้างโถดันน้ำลงไปภายในชักโครก

การฉีดน้ำยาเพื่อฆ่าเชื้อและดับกลิ่น

- หากมีคราบเหลือง หรือสนิมน้ำติดแน่นให้แช่ด้วยน้ำยาขจัดคราบสนิมน้ำตามอัตราส่วนแล้วใช้แผ่นใยสังเคราะห์หรือแปรงล้างโถ ออกแรงขัดให้ทั่วจนคราบเหลืองจางลงหรือจนหมด

- เช็ดทำความสะอาดสุขภัณฑ์ โดยเริ่มจากจุดที่สกปรกน้อยที่สุดไปหาจุดที่สกปรกมากที่สุดได้แก่ สายฉีดน้ำ ที่พักน้ำ ที่กดน้ำ ขอบฐานด้านล่าง ฝาปิดเช็ดจากด้านนอกเข้าหาด้านในฝารองนั่งเช็ดจากด้านนอกเข้าหาด้านในของโถเช็ดด้วยผ้าทำความสะอาดสำหรับใช้ในห้องน้ำเท่านั้น
- ใช้แปรงล้างโถขัดคราบสกปรกตามขอบด้านในโถ และคราบบริเวณคอห่านอีกครั้ง จากนั้นฉีดน้ำไล่น้ำยา และล้างแปรงให้สะอาด

ใช้แปรงล้างโถขัดคราบสกปรกตามขอบด้านในโถ

- ฉีดน้ำยาดับกลิ่นฆ่าเชื้อใส่ผ้าสะอาด เช็ดตามฝาผนังห้องสุขา กล่องใส่กระดาษชำระ ลูกบิดประตู

2) <u>การทำความสะอาดอ่างล้างมือ</u>

- ขัดอ่างล้างมือด้วยแผ่นใยสังเคราะห์กับน้ำยาที่ผสมตามอัตราส่วนที่ระบุ
- ล้างออกด้วยน้ำสะอาด
- เช็ดให้แห้งด้วยผ้าสะอาด

การทำความสะอาดอ่างล้างมือ

3) <u>การทำความสะอาดสแตนเลสทั่วไป</u>

- ใช้ผ้าแห้งเช็ดฝุ่นที่ผิวเสียก่อน หากผิวมีคราบเหนียวสกปรกฝังใช้ผ้าชุบน้ำยาทำความสะอาด บิดหมาด แล้วเช็ดให้ทั่วบริเวณ ใช้ผ้าแห้งสะอาดเช็ดตามอีกครั้ง
- ฉีดน้ำยาเคลือบเงาสแตนเลสใส่ผ้า แล้วลูบให้ทั่วพื้นผิว ใช้ผ้าแห้งสะอาดเช็ดเก็บคราบน้ำยาให้หมดจนขึ้นเงา

4) <u>การทำความสะอาดทองเหลือง</u>

- ใช้ผ้าแห้งเช็ดฝุ่นออกจากผิวทองเหลืองเสียก่อน
- บีบครีมขัดเงาโลหะทองเหลืองพอประมาณลงบนผ้าแห้ง ทาให้ทั่วผิวที่เป็นทองเหลืองรอประมาณ 3-5 นาที หากเป็นซี่ ร่อง ซอกมุมที่ทำความสะอาดไม่ถึง ใช้แปรงสีฟันหรือแปรงลวดขัดออก

2.5 แนวทางปฏิบัติด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล

2.5.1 <u>แนวทางการวางท่อน้ำเสียจากห้องน้ำ</u>

น้ำเสียและสิ่งปฏิกูลจากห้องน้ำ และโถปัสสาวะจะถูกระบายและรวบรวมโดยผ่านระบบท่อระบายสิ่งปฏิกูล (Soil Pipe) ขนาดท่อระบายน้ำทิ้งที่เหมาะสมนับว่าเป็นสิ่งสำคัญหากการเลือกขนาดท่อที่เล็กเกินไป จะทำให้การระบายน้ำทิ้งไม่สะดวก อาจเกิดการอุดตันได้ หรือหากใช้ท่อระบายน้ำขนาดใหญ่เกินไปจะทำให้ความเร็วของน้ำภายในท่อลดลงจนไม่สามารถที่จะพาเอาเศษผงต่างๆ ไปได้ โดยท่อที่ใช้จะเป็นท่อยืน (แนวดิ่ง) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร แล้วจึงไหลรวมสู่ท่อแนวนอนท่อน้ำโสโครกที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร และมีความลาดเอียง (Slope) ของท่อระบายน้ำที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 1 :200 และท่อระบายน้ำโสโครกต้องจัดให้มีช่องล้างท่อ (Clean out) ปกติช่องล้างท่อจะมีฝาปิดเอาไว้ และเมื่อเกิดการอุดตันภายในท่อส่วนหนึ่งส่วนใดจะสามารถเปิดล้างทำความสะอาดท่อส่วนที่อุดตันได้และติดตั้งฝาบริเวณที่ท่อระบายน้ำที่มีการเปลี่ยนทิศทางการระบายน้ำเกิน 45 องศา และมีระบบป้องกันไม่ให้น้ำเสียจากห้องน้ำซึมไปสู่แหล่งน้ำบาดาล หรือแหล่งน้ำสาธารณะในบริเวณใกล้เคียงก่อนเข้าสู่ระบบบำบัดต่อไป

2.5.2 <u>แนวทางการออกแบบระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากห้องน้ำ</u>

สิ่งปฏิกูลจากห้องน้ำจะต้องมีการบำบัดอย่างถูกต้อง มีระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะ ไม่ชำรุด และมีท่อระบายก๊าซจากบ่อเกรอะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2.50 เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาห้องน้ำ หรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่นโดยมีถังบำบัดสิ่งปฏิกูลที่เป็นที่นิยมกันมาก คือการใช้ถังบำบัดสำเร็จรูป ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวก ทำได้รวดเร็ว ไม่ยุ่งยากในการดูแลรักษาระบบ เป็นระบบบำบัดที่ออกแบบเพื่อบำบัดสิ่งปฏิกูลโดยเฉพาะโดยอาศัยแบคทีเรียชนิดที่ไม่ใช้ออกซิเจนเป็นหลักในการกำจัดความสกปรก แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

1. ถังเกรอะแบบกรองไร้อากาศ (Anaerobic Filter Tank) โดยน้ำเสียจะไหลเข้าสู่ส่วนล่างของถังกรองไร้อากาศ และถูกย่อยสลายโดยตะกอนจุลินทรีย์บางส่วนที่ตกตะกอนจะอยู่ก้นถัง จากนั้นน้ำเสียจะไหลขึ้นผ่านชั้นตัวกลางพลาสติก (Plastic Media) ที่อยู่บริเวณส่วนบนของถังและถูกบำบัดโดยแบคทีเรียที่เกาะอยู่บนพื้นผิวของตัวกลาง และในช่องว่างระหว่างตัวกลาง ซึ่งจะได้น้ำทิ้งที่ผ่านการบำบัดจากถังเกรอะ และมีค่าความสกปรกน้อยลง

2. ถังเกรอะแบบกรองเติมอากาศ (Septic Tank) ถังเกรอะเป็นส่วนที่จะกำจัดความสกปรกในน้ำเสียส่วนที่เป็นของแข็งแขวนลอย โดยทำให้เกิดการตกตะกอน ภายในถังบรรจุตัวกรอง (Media) เป็นที่สำหรับให้แบคทีเรียเกาะ เมื่อน้ำเสียไหลผ่านตัวแบคทีเรีย สารอินทรีย์ในน้ำเสียจะถูกแบคทีเรียย่อยสลายด้วยวิธีทางชีววิทยา สารอินทรีย์แขวนลอยต่างๆ จะแยกออกจากน้ำเป็นตะกอนจมลงสู่ก้นถัง และจะถูกย่อยสลายโดยแบคทีเรียชนิดที่ไม่ใช้ออกซิเจนในการดำรงชีพ ตะกอนบางส่วนจะถูกย่อยสลายแปรสภาพเป็นก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และก๊าซมีเทน จนกระทั่งเหลือตะกอนเพียงส่วนน้อยจะแปรสภาพเป็นกากตะกอนคงตัวที่ไม่ย่อยสลายอีกต่อไป ซึ่งจะมีการสูบออกเพื่อนำไปกำจัดต่อไป

ถังเกรอะแบบต่าง ๆ

2.5.3 <u>แนวทางการบำรุงรักษาถังเกรอะ</u>

เพื่อให้สามารถบำบัดสิ่งปฏิกูลได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงควรมีการบำรุงรักษาถังเกรอะโดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

1. ถังเกรอะควรได้รับการตรวจสอบอย่างน้อยทุกปี เพื่อตรวจสอบอัตราการสะสมของตะกอนและฝ้า เพื่อดูว่าควรจะสูบกากตะกอนออกจากถังหรือยัง ถ้าทำไม่ได้จะต้องทำการสูบเอากากตะกอนออกทุกๆ 3 - 5 ปี

2. การสูบตะกอนต้องกระทำที่ช่องคนลง (Manhole) เพื่อหลีกเลี่ยงการชำรุดของท่อน้ำทิ้งออก

3. เมื่อสูบกากตะกอนแล้วไม่จำเป็นต้องฆ่าเชื้อหรือล้างโดยใช้สารเคมี

4. ไม่จำเป็นต้องเหลือกากตะกอนไว้ในถังหลังจากสูบกากตะกอนเพื่อการเริ่มใช้ถังเกรอะใหม่

2.5.4 <u>การเปรียบเทียบข้อดี-ข้อเสียของถังเกรอะแบบกรองไร้อากาศกับแบบกรองเติมอากาศ</u>

ชนิดถังบำบัด	ข้อดี	ข้อเสีย
ถังเกรอะ แบบกรองไร้อากาศ	1.ประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียสูง 2. การควบคุมดูแลระบบไม่ยุ่งยาก 3.ไม่ต้องใช้พลังงานในการเดินระบบ	1. น้ำเสียที่ออกจากถังอาจเกิดกลิ่น 2. ระยะเวลาเริ่มต้นใช้งานของระบบ (Start Up) นานกว่าแบบเติมอากาศ
ถังเกรอะ แบบกรองเติมอากาศ	1. ประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียสูงกว่าระบบไร้อากาศ 2. การควบคุมดูแลระบบไม่ยุ่งยาก 3. น้ำเสียที่ออกจากระบบมักไม่ค่อยเกิดกลิ่น	1. ต้องใช้พลังงานในการเดินระบบ 2. เสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาเครื่องเติมอากาศ

2.6 แนวทางปฏิบัติด้านการบริหารจัดการห้องน้ำ

ห้องน้ำเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรพิจารณาจัดสร้างและบริหารจัดการให้อยู่ในสภาพที่น่าใช้ มีสุขภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน สะอาดถูกสุขลักษณะ และมีป้ายบอกทางแสดงที่ตั้งของห้องน้ำที่ชัดเจน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดการ ให้บริการห้องน้ำเองหรือให้สัมปทานเอกชนดำเนินการ โดยมีแนวทางในการบริหารจัดการ ดังนี้

2.6.1 <u>รูปแบบการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</u>

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างห้องน้ำและให้บริการแก่ประชาชนโดยไม่เก็บค่าใช้บริการ

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างห้องน้ำ และให้บริการแก่ประชาชนโดยเก็บค่าใช้บริการ

3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อสร้างห้องน้ำ และให้สัมปทานเอกชนบริหารจัดการและเก็บค่าใช้บริการ

4) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เอกชนก่อสร้างห้องน้ำ และให้สัมปทานเอกชนผู้สร้างบริหารจัดการ และเก็บค่าใช้บริการ

ทั้งนี้ การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะที่ให้สัมปทานแก่เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีการเก็บค่าใช้บริการห้องน้ำ ควรมีการกำหนดอัตราค่าใช้บริการที่เหมาะสม และมีป้ายแสดงอัตราค่าใช้บริการชัดเจน

2.6.2 <u>ป้ายและการติดตั้ง</u>

1) ป้ายชี้ทางตำแหน่งของห้องน้ำควรมีขนาดใหญ่พอสมควรที่จะสังเกตได้ง่าย และติดตั้งในระดับสูงจากพื้นเพื่อให้พ้นสิ่งกีดขวางที่บังสายตา หากไม่มีผนังสำหรับติดตั้งป้าย ควรทำป้ายแขวนจากส่วนของอาคารหรือเสา โดยให้ขอบล่างสูงจากพื้นทางเดินอย่างน้อย 200 เซนติเมตร เพื่อป้องกันอันตรายจากการเดินชน และขอบบนควรอยู่สูงไม่เกิน 240 เซนติเมตร ซึ่งเป็นระยะช่วงมุมมองของคน

2) ป้ายบอกตำแหน่ง เป็นป้ายแสดงตำแหน่งที่ตั้งควรติดตั้งที่ด้านหน้าของห้องน้ำ ระยะการติดตั้งป้ายที่เหมาะสมควรอยู่สูงจากระดับพื้นไม่น้อยกว่า 108 เซนติเมตร และไม่ควรเกินกว่า 150 เซนติเมตร ซึ่งระยะที่เหมาะสมควรอยู่สูง 130 เซนติเมตร อันเป็นระดับสายตาของคนทั่วไป

3) รูปแบบหรือสัญลักษณ์ป้าย ควรใช้สัญลักษณ์ภาพ หรือตัวอักษร เช่น ห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิง

สุขาชาย

สุขาหญิง

สำหรับผู้พิการ

2.6.3 <u>อุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายในห้องน้ำ</u>

ในห้องน้ำสาธารณะจะเป็นที่ประชาชนทั่วไปเข้าไปใช้บริการ ในกิจกรรมที่แตกต่างกัน เพื่อยกระดับการให้บริการและสร้างมาตรฐานที่ดี นอกเหนือจากเครื่องสุขภัณฑ์ที่จะต้องมีแล้ว ภายในห้องน้ำควรจัดให้มีอุปกรณ์ที่จำเป็น ดังนี้

1) อุปกรณ์ภายในห้องน้ำที่ควรมีประกอบด้วย

- ถังขยะรองรับมูลฝอยขนาดที่พอเหมาะสม มีฝาปิด-เปิดได้สะดวก ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ใกล้บริเวณอ่างล้างมือ หรือตั้งอยู่ในที่เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งานอย่างน้อย 1 ชุด

- มีสายฉีดชำระด้วยน้ำประจำแต่ละที่ในสภาพใช้งานได้ดี หรือมีที่เก็บถังน้ำสะอาดพร้อมขันน้ำ
- มีก๊อกน้ำในห้องสุขาที่ใช้งานได้ดีครบทุกห้อง
- ที่แขวนสิ่งของหรือแขวนสัมภาระ ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงทนทาน สำหรับห้องน้ำของผู้หญิงควรมีถังรองรับมูลฝอยและผ้าอนามัยที่มีฝาเปิด-ปิดได้สะดวก ประจำห้องน้ำทุกห้อง
- มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับคนชรา ผู้พิการ เช่น ราวจับ เพื่อช่วยในการพยุงตัว และเป็นที่สำหรับใช้มือในการจับยึดเวลาเข้าไปใช้บริการ

อุปกรณ์ภายในห้องน้ำ

<u>ถังขยะ</u>

สายฉีดชำระ

ก๊อกน้ำ

ที่แขวนสัมภาระ

2.6.4 <u>อุปกรณ์การทำความสะอาดห้องน้ำและสุขภัณฑ์</u>

ในการทำความสะอาดห้องน้ำและสุขภัณฑ์ จะต้องมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำความสะอาด รอยเปื้อนตามพื้น คราบสกปรก จึงควรจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน โดยเฉพาะพื้นห้องน้ำเป็นส่วนสำคัญที่มักเกิดความสกปรกและสุขภัณฑ์มักจะมีรอยเปื้อนติดอยู่ พนักงานรักษาความสะอาดจึงควรเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ดังนี้

1) อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนังประกอบด้วย
   - ไม้กวาดอ่อน ไม้กวาดแข็ง
   - ที่โกยผง เกรียง
   - ถุงขยะ
   - ถังน้ำ ขันน้ำ/สายยาง
   - แปรงด้ามยาว
   - ไม้ปาดน้ำ/ไม้ยางกรีดน้ำ
   - ผ้าขนหนูผืนใหญ่
   - ม๊อบถูพื้น ฟองน้ำ
   - กระบอกฉีดน้ำ
   - ยางกรีดกระจก
   - ผ้าเช็ดกระจก
   - รองเท้ายาง
   - แผ่นกรองปิดจมูก
   - ป้ายเตือนอันตราย เช่น “พื้นเปียก” หรือ “กำลังทำความสะอาด”
2) อุปกรณ์ในการทำความสะอาดสุขภัณฑ์
   - น้ำยาทำความสะอาดสุขภัณฑ์
   - แผ่นใยขัดอเนกประสงค์ (อย่างอ่อน)
   - ถุงมือ
   - ขันน้ำ
   - ผ้าขนหนู
   - แปรงล้างสุขภัณฑ์
   - ลูกยางปั๊มท่อ (เมื่อเกิดการอุดตัน)

อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนัง

ไม้กวาดอ่อน

ไม้กวาดแข็ง

ที่โกยผง

ถุงขยะ

ถังน้ำ

ขันน้ำ

แปรงด้ามยาว

อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนัง (ต่อ)

ไม้ปาดน้ำ

ผ้าขนหนูผืนใหญ่

ม๊อบถูพื้น

รองเท้ายาง

แผ่นกรองปิดจมูก

น้ำยาทำความสะอาดสุขภัณฑ์

แผ่นใยขัดอเนกประสงค์

อุปกรณ์ในการทำความสะอาดพื้นและผนัง (ต่อ)

ถุงมือ

ลูกยางปั๊มท่อ

บทที่ 3
ดัชนีชี้วัดมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะ

3.1 องค์ประกอบมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะ

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวทางในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตาม กฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (2536) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 จึงได้กำหนดองค์ประกอบของดัชนีชี้วัดมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะ สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมิน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านลักษณะอาคาร กำหนดตามกฎกระทรวง ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างตัวอาคาร ผนังและพื้นห้องน้ำ
2. ด้านแสงสว่าง กำหนดความสว่างตามกฎกระทรวง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้บริการห้องน้ำ
3. ด้านการระบายอากาศ กำหนดการระบายอากาศตามกฎกระทรวง เพื่อให้สิ่งแวดล้อมภายในห้องน้ำถูกสุขอนามัย
4. ด้านความสะอาด กำหนดตามกฎกระทรวงเพื่อให้ห้องน้ำน่าใช้และถูกสุขลักษณะ
5. ด้านน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล กำหนดตามกฎกระทรวง เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมโดยรอบ
6. ด้านการบริหารจัดการ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอแนวทางปฏิบัติในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะไปแล้วนั้น (ตามหนังสือ ที่ มท 0810.3/7937 ลงวันที่ 13 ตุลาคม 2546) ซึ่งเป็นการแนะนำแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปปฏิบัติในการจัดบริการ และกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่รับผิดชอบ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะซึ่งมีดัชนีชี้วัดต่างๆ แบ่งองค์ประกอบออกเป็น 6 ด้าน ตามตารางเกณฑ์การประเมินมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะโดยสามารถสร้างเกณฑ์การประเมินได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับขั้นพื้นฐาน
2. ระดับขั้นพัฒนา

3.2 เกณฑ์การประเมินมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะระดับพื้นฐาน

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	แนวทางการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
1. ลักษณะอาคาร	1.1 สร้างด้วยวัสดุทนทานและทำความสะอาดง่าย	✓	
	1.2 ความสูงระหว่างพื้นห้องน้ำถึงเพดาน ต้องไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร	✓	
	1.3 มีโถส้วมชนิดคอห่านสูงจากพื้นห้องน้ำ ไม่น้อยกว่า 0.20 เมตร	✓	
	1.4 โถส้วมทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทานผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย	✓	
	1.5 พื้น ผนัง เพดาน อยู่ในสภาพดี มั่นคง แข็งแรง และสะอาด	✓	
	1.6 พื้นห้องน้ำต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 100 และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง	✓	
	1.7 พื้นห้องน้ำทำด้วยวัสดุที่ไม่ลื่นและทำความสะอาดง่าย	✓	
	1.8 ประตูมีสภาพดี มีที่ล็อคด้านใน	✓	
	1.9 จัดให้มีที่ล้างมือหรืออ่างล้างมือและมีก๊อกน้ำใช้การได้ดี สะอาด ไม่มีคราบสกปรก	✓	
	1.10 ห้องน้ำต้องมีขนาดพื้นที่ภายในไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง และต้องมีความกว้างภายใน ไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร ถ้าเป็นห้องอาบน้ำด้วยต้องมีเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า 1.50 ตารางเมตร	✓	

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	แนวทางการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
	1.11 ในกรณีเป็นห้องอาบน้ำ ให้มีภาชนะกักเก็บน้ำหรือฝักบัวไว้สำหรับชำระร่างกาย มีราวหรือที่แขวนผ้า และที่วางสบู่ภายในห้องอาบน้ำ	✓	
★	1.12 ควรมีกระจกเงาประจำอ่างล้างมือ		✓
★	1.13 ควรมีเครื่องหมายสัญลักษณ์รูปพิการมองเห็นได้ง่าย		✓

★ **<u>หมายเหตุ</u>** แนวทางการจัดทำห้องน้ำสาธารณะในขั้นพัฒนา เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถพัฒนาห้องน้ำสาธารณะเกินกว่าขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการกำหนดเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประเมินฯ ห้องน้ำสาธารณะที่ให้แจ้งเป็นแนวทางไปแล้ว

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	แนวทางการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
2. แสงสว่าง	2.1 ให้มีแสงสว่างไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์ โดยสามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณห้องน้ำ	✓	
★	2.2 ควรมีการออกแบบแสงสว่างที่ช่วยประหยัดพลังงานและเสริมสร้างทัศนียภาพ		✓
★	2.3 ควรมีแสงสว่างสำหรับบริเวณอ่างล้างหน้าที่มีการส่องกระจกเงาที่มีความเข้มไม่น้อยกว่า 320 ลักซ์		✓
3. การระบายอากาศ	3.1 ต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศ	✓	
4. ความสะอาด	4.1 จัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสะอาดสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องน้ำทุกห้อง	✓	
	4.2 มีถังรองรับมูลฝอยที่สะอาดอยู่ในสภาพดีมีฝาปิดมิดชิด และตั้งอยู่ใกล้บริเวณอ่างล้างมือ	✓	

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	แนวทางการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
	4.3 มีภาชนะเก็บกักน้ำและที่ตักน้ำอยู่ในสภาพที่สะอาด ใช้การได้ดี	✓	
	4.4 โถส้วมอยู่ในสภาพดี สะอาด ไม่มีคราบสกปรก	✓	
	4.5 พื้นในและนอกห้องน้ำต้องสะอาด และไม่ลื่น	✓	
★	4.6 มีเครื่องหอมดับกลิ่นภายในอาคารห้องน้ำสาธารณะ		✓
★	4.7 ผนังอาคารภายในห้องน้ำสาธารณะไม่มีรอยคราบสกปรก		✓
★	4.8 ภายในตัวอาคารห้องน้ำสาธารณะมีสบู่สำหรับล้างมืออย่างน้อย 1 ชุด		✓
5. น้ำเสียและสิ่งปฏิกูล	5.1 มีท่อระบายอุจจาระลงถังเก็บกักซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 10 และมีระบบป้องกันไม่ให้น้ำเสียจากห้องน้ำซึมไปสู่แหล่งน้ำบาดาลหรือแหล่งน้ำสาธารณะในบริเวณใกล้เคียง	✓	
	5.2 ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะไม่ชำรุด และมีท่อระบายก๊าซจากบ่อเกรอะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2.50 เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น	✓	
	5.3 มีการกำจัดสิ่งปฏิกูลและน้ำเสียที่ถูกสุขลักษณะ	✓	
★	5.4 มีการบำบัดน้ำเสีย - สิ่งปฏิกูลก่อนระบายสู่ธรรมชาติ		✓
★	5.5 มีการตรวจสอบท่อระบายอุจจาระ ถังกักเก็บสิ่งปฏิกูลท่อระบายก๊าซจากบ่อเกราะ ทุก 6 เดือน		✓

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	แนวทางการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
6. การบริหารจัดการ	6.1 กรณีมีห้องน้ำตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องน้ำ สำหรับชาย-หญิง โดยจัดทำป้ายห้องน้ำชาย-หญิง หรือ มีสัญลักษณ์ขนาดมองเห็นได้ชัดเจน	✓	
	6.2 จัดให้มีห้องน้ำแบบนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงวัย หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไป อย่างน้อย 1 ห้อง	✓	
	6.3 จัดให้มีที่แขวนสัมภาระภายในห้องน้ำ	✓	
	6.4 จัดให้มีการทำความสะอาดห้องน้ำอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง	✓	
	6.5 มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์รณรงค์ในเรื่องของการรักษาความสะอาด	✓	
	6.6 จัดให้มีการบำรุงรักษาวัสดุครุภัณฑ์ของห้องน้ำ	✓	
	6.7 จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการรักษาความสะอาด	✓	
	6.8 มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลห้องน้ำอย่างชัดเจน	✓	
★	6.9 มีป้ายเตือนอันตราย เช่น พื้นเปียก หรือกำลังทำความสะอาด		✓
★	6.10 มีป้ายบอกเวลาการทำความสะอาดครั้งต่อไป		✓
★	6.11 มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องน้ำสาธารณะอย่างเหมาะสม		✓

vinegar

บทที่ 4

การประมาณราคา

ในโครงการก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายหลังจากที่ผู้บริหารได้ศึกษาความเหมาะสม สำรวจพื้นที่โครงการและออกแบบห้องน้ำที่จะก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว ต่อมาก็จะต้องมีการประมาณราคาห้องน้ำตามแบบที่ได้ออกแบบไว้ โดยสามารถแบ่งรูปแบบการประมาณราคาได้ดังนี้

4.1 <u>การประมาณราคาตามแบบมาตรฐาน</u>

โดยโครงสร้างแบบมาตรฐานจะมีการถอดแบบ ซึ่งจะแสดงปริมาณวัสดุแต่ละรายการไว้ว่ามีการใช้วัสดุอะไรบ้าง เป็นจำนวนเท่าไหร่ ผู้ประมาณราคาจะต้องขอรายการการประมาณราคาประกอบแบบมาตรฐาน ทั้งนี้กรมโยธาธิการและผังเมืองได้มีแบบมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะแบบต่างๆ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำมาใช้ออกแบบและประมาณราคาประกอบแบบห้องน้ำได้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะขอความร่วมมือจากสำนักงานโยธาธิการจังหวัด เพื่อช่วยเหลือในการออกแบบและประมาณราคา ซึ่งที่ผ่านมา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโครงการก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะขึ้นใหม่ มีการนำแบบมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะที่กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ออกแบบไว้มาใช้ในโครงการโดยแต่ละแบบมีรูปแบบ และราคาที่แตกต่างกัน ซึ่งขอยกตัวอย่างแบบ และราคาก่อสร้าง ดังนี้

1. ห้องน้ำสาธารณะภายในตัวอาคาร แบ่งห้องน้ำเป็น ชาย-หญิง ตามแบบเลขที่ อ.3.51-01 ราคาค่าก่อสร้างประมาณ 256,000 บาท รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ค
2. ตัวอาคารห้องน้ำสาธารณะ แบ่งเป็นห้องน้ำ ชาย-หญิง และมีห้องน้ำผู้พิการในตัว ตามแบบเลขที่ ม.43816-438 ราคาค่าก่อสร้างประมาณ 1,763,000 บาท รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ง

อย่างไรก็ตาม ราคาประกอบแบบดังกล่าว ผู้ประมาณราคาต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงของค่า Factor F และใช้ค่า Factor F ให้ถูกต้อง ซึ่งกระทรวงการคลังจะเปลี่ยนแปลงค่า Factor F เป็นคราวๆ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และอาจจะต้องบวกค่าอัตราเงินเฟ้อ นับจากเวลาที่ประมาณราคาถึงปัจจุบัน เนื่องจากราคาวัสดุก่อสร้างมีราคาสูงขึ้น

4.2 การประมาณราคาที่ออกแบบเฉพาะแห่ง

เป็นการประมาณราคาที่นำข้อมูลที่ได้จากการออกแบบมาคำนวณราคา ซึ่งประกอบด้วย

- ตัวอาคาร ประกอบด้วย พื้นที่และความสูงของห้องน้ำ จำนวนห้องสุขาภายในห้องน้ำ ซึ่งมีการแบ่งพื้นที่ภายในห้องสุขาแต่ละห้อง รวมถึงโครงสร้างวิศวกรรมต่างๆ ที่ประกอบเป็นตัวอาคาร เช่น ฐานราก พื้น ผนัง ฝ้า เพดาน คาน หลังคา ฯลฯ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านั้นจะมีผลต่อราคาค่าก่อสร้าง
- สุขภัณฑ์ เช่น โถส้วม โถปัสสาวะชาย อ่างล้างมือ ที่ใส่กระดาษชำระ ก๊อกน้ำ ฯลฯ
- ระบบประปา เช่น ท่อพีวีซี ข้อต่อท่อพีวีซี ฯลฯ
- ระบบบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล เช่น ท่อระบายน้ำทิ้ง บ่อเกรอะ ฯลฯ
- วัสดุอุปกรณ์อื่นที่จำเป็น เช่น ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง กระจก ฯลฯ

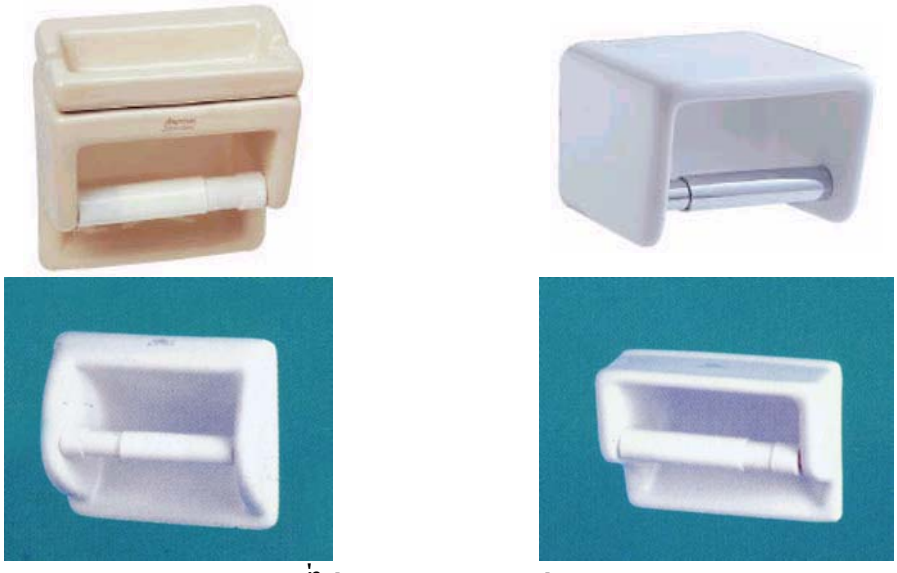

ที่ใส่กระดาษชำระแบบต่างๆ

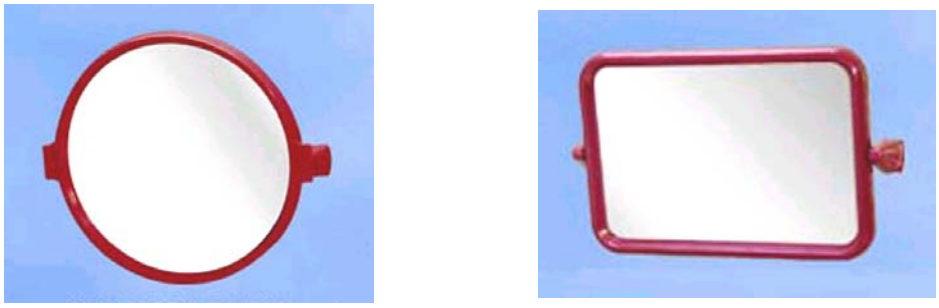

กระจกแบบต่างๆ

4.2.1 การประมาณราคาสุขภัณฑ์

สุขภัณฑ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของห้องน้ำ โดยสุขภัณฑ์หลักที่ทุกห้องน้ำต้องมีก็คือ โถส้วม อ่างล้างมือและก๊อกน้ำ ส่วนสุขภัณฑ์อื่น เช่น โถปัสสาวะชาย ที่ใส่กระดาษชำระ สายฉีดชำระ ฯลฯ อาจจะมีหรือไม่มีก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วัตถุประสงค์ในการใช้งาน และงบประมาณ ซึ่งตามท้องตลาดซื้อขายวัสดุก่อสร้าง มีสุขภัณฑ์ให้เลือกหลากหลายรูปแบบหลายยี่ห้อ และมีระดับคุณภาพที่แตกต่างกัน การเลือกใช้สุขภัณฑ์รูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ ข้างต้นเช่นกัน

ในการประมาณราคาการก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะจะต้องประมาณราคาค่าสุขภัณฑ์เข้ารวมด้วย ซึ่งสามารถสืบค้นรายละเอียดและราคาสุขภัณฑ์ได้จากแหล่งต่างๆ เช่น สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ฯลฯ

<u>ตัวอย่าง</u> ราคาเครื่องสุขภัณฑ์ห้องน้ำเพื่อประกอบการประมาณราคา

ลำดับที่	รายการ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย
1	โถส้วม		
	<u>โถส้วมธรรมดาแบบราดน้ำ</u>		
	โถนั่งยองไม่มีฐานเคลือบขาว	ชิ้น	330
	โถนั่งยองมีฐานเคลือบขาว	ชิ้น	890
	<u>โถส้วมชักโครก</u>		
	โถนั่งยองไม่มีฐานเคลือบขาว	ชิ้น	470
	โถนั่งราบมีถังพักน้ำ เคลือบขาว	ชุด	2,250
2	ที่ปัสสาวะชาย		
	ชนิดแขวนผนัง เคลือบขาว	ชิ้น	560
3	อ่างล้างมือ		
	ชนิดแขวนผนัง เคลือบขาว	ชิ้น	470
4	ที่ใส่กระดาษชำระ		
	ชนิดฝังผนัง เคลือบขาว	ชิ้น	110

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
ที่ <u>www.price.moc.go.th</u> ราคาวัสดุก่อสร้างส่วนกลาง (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
ประจำเดือนกันยายน 2549

4.2.2 การประมาณราคาระบบประปาและท่อต่าง ๆ

ในการประมาณราคาระบบประปาในห้องน้ำที่จะก่อสร้าง จะต้องประมาณการความยาว ขนาด และจำนวนท่อที่จะต้องใช้ในการลำเลียงน้ำมาใช้ในห้องน้ำ รวมทั้งท่อที่ใช้ในการระบายน้ำเสียและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ เช่น ท่อระบายน้ำโสโครก ท่อระบายน้ำทิ้ง ท่อระบายอากาศ ฯลฯ ซึ่งราคาต่อหน่วยสามารถสืบค้นรายละเอียดและราคาได้จากแหล่งต่างๆ เช่น สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พาณิชย์จังหวัด ร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ฯลฯ

4.2.3 การประมาณราคาระบบบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล

ในการประมาณราคาระบบบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล จะต้องประมาณการวัสดุก่อสร้าง และอุปกรณ์ที่จะใช้ในระบบเก็บกักอุจจาระ ปัสสาวะ รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสียจากห้องน้ำสาธารณะ ซึ่งราคาวัสดุและอุปกรณ์สามารถสืบค้นรายละเอียดและราคาได้จากแหล่งต่างๆ เช่น สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ พาณิชย์จังหวัด ร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ฯลฯ

<u>ตัวอย่าง</u> ราคาวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล เพื่อประกอบการประมาณราคา

ลำดับที่	รายการ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย
1	**ถังบำบัดน้ำเสีย ระบบอัดอากาศ**		
	ถังบำบัดน้ำปฏิกูล พร้อมอุปกรณ์ ขนาด 10 คน	ชุด	22,050
	ถังบำบัดน้ำปฏิกูล พร้อมอุปกรณ์ ขนาด 50 คน	ชุด	55,125
	(ไม่รวมถังแยก)		
2	**ถังบำบัดน้ำเสีย ระบบไม่อัดอากาศ**		
	ถังบำบัดน้ำเสียรวม ขนาด 5 คน	ชุด	15,600
	<u>ถังบำบัดน้ำเสียรวม ขนาด 10 คน</u>	ชุด	22,100
	ถังบำบัดน้ำเสียรวม ขนาด 33 คน	ชุด	74,750
3	**ถังซีเมนต์**		
	ถังซีเมนต์สำเร็จรูป กลวง สูง 40 ซม. ศก.100 ซม.	อัน	125
	ถังซีเมนต์สำเร็จรูป กลวง สูง 33 ซม. ศก.80 ซม.	อัน	97.50
4	**ฝาถังซีเมนต์**		
	ฝาถังซีเมนต์สำเร็จรูป ศก.80 ซม.	อัน	80
	ฝาถังซีเมนต์สำเร็จรูป ศก.100 ซม.	อัน	110

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ที่ <u>www.price.moc.go.th</u> ราคาวัสดุก่อสร้างส่วนกลาง (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

บทที่ 5
แนวทางการบำรุงรักษาห้องน้ำสาธารณะ

5.1 ระยะเวลาในการทำความสะอาดห้องน้ำ

จัดให้มีการทำความสะอาดห้องน้ำอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง โอกาสที่ความสกปรกจะเกิดขึ้นได้มากเมื่อมีจำนวนผู้ใช้บริการมาก ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดระยะเวลาในการทำความสะอาดโดยพิจารณาจากจำนวนผู้ใช้บริการ ถ้ามีผู้ใช้บริการมากควรกำหนดระยะความถี่ในการทำความสะอาดในแต่ละวันให้มากขึ้น และควรกำหนดระยะเวลาการทำความสะอาดครั้งใหญ่ ดังนี้

ตารางการปฏิบัติการทำความสะอาดครั้งใหญ่

รายการ	กิจกรรม	ความถี่
พื้น	ขัดถูทำความสะอาดคราบสกปรกที่ฝังแน่นจากพื้นและรอยต่อ	2 สัปดาห์/ครั้ง
ผนัง	ขัดถูทำความสะอาดคราบสกปรกที่ฝังแน่นจากผนังและรอยต่อ	เดือนละ 1 ครั้ง
ถังรองรับมูลฝอย	ขัดถูทำความสะอาดคราบสิ่งสกปรกทั้งภายในและภายนอก	2 สัปดาห์/ครั้ง
อ่างล้างมือ	ขัดถูให้สะอาด กำจัดรอยเปื้อนออกให้หมด	สัปดาห์/ครั้ง
โถส้วม/โถปัสสาวะ	ขัดถูให้สะอาด กำจัดรอยเปื้อนออกให้หมด รวมทั้งกำจัดคราบเหลืองที่ฝังอยู่บนผิวสุขภัณฑ์	สัปดาห์/ครั้ง
เพดาน	ทำความสะอาดคราบ หยากไย่	2 สัปดาห์/ครั้ง

ในการทำความสะอาด ควรมีการแจ้งเวลาในการทำความสะอาดห้องน้ำ เพื่อให้ประชาชนผู้ใช้บริการทราบ เช่น มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์เวลาในการรักษาความสะอาด และชื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการรักษาความสะอาด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตรวจประเมินการปฏิบัติงานการรักษาความสะอาดของห้องน้ำโดยเฉพาะ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างตารางบันทึกเวลาปฏิบัติงาน

ตารางทำความสะอาด

ประจำวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

พนักงานผู้รับผิดชอบ.....

เวลา	พื้น	ผนัง	โถส้วม	โถปัสสาวะ	อ่างล้างมือ	กระจก	ถังขยะ	สบู่เหลว	กระดาษชำระ	ตรวจสอบโดย
07.00										
09.00										
11.00										
13.00										
15.00										
17.00										

5.2 <u>แนวทางปฏิบัติการทำความสะอาดของพนักงาน</u>

ในการรักษาความสะอาดของห้องน้ำ บุคคลที่มีส่วนสำคัญในการดูแลและรักษาความสะอาด ได้แก่ พนักงานทำความสะอาด ซึ่งต้องมีความขยัน และความอุตสาหะในการดูแลรักษาความสะอาดของห้องน้ำ โดยทั่วไปต้องทำความสะอาดเป็นประจำทุกวันตามตารางเวลาการปฏิบัติการทำความสะอาด อาจกำหนดหรือจัดลำดับการทำความสะอาด ได้ดังต่อไปนี้

1) การเตรียมตัวของพนักงานทำความสะอาด ประกอบด้วย
   - ใส่ผ้าพลาสติกกันเปื้อน สวมถุงมือ และรองเท้ายาง ทุกครั้งที่ทำความสะอาด
   - ใส่หมวกคลุมผมเพื่อป้องกันผมร่วง (ถ้ามี)
   - ใส่ผ้ากรองปิดจมูกทุกครั้งที่ปฏิบัติงาน
   - ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับการอบรมอย่างเคร่งครัด

การเตรียมตัวของพนักงานทำความสะอาด

2) ขั้นตอนการทำความสะอาดพื้นและผนัง ประกอบด้วย

- ปิดกั้นพื้นที่ในบริเวณที่จะทำความสะอาดด้วยป้ายเตือนอันตราย เช่น “พื้นเปียก” หรือ “กำลังทำความสะอาด”
- เตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการทำความสะอาดให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- เก็บกวาดขยะที่อยู่ตามพื้นให้เรียบร้อยก่อน
- ต่อสายยาง และฉีดน้ำให้ชุ่มทั่วพื้นที่บริเวณที่ทำความสะอาดและราดน้ำยาที่ผสมไว้แล้วบนพื้นและผนังที่ต้องการทำความสะอาด
- ใช้แผ่นใยอเนกประสงค์ ทำความสะอาดบริเวณผนังและใช้แปรงขัดพื้นถูทำความสะอาดพื้นในบริเวณที่มักก่อให้เกิดความสกปรก
- ใช้น้ำฉีดไล่ความสกปรกที่พื้น พร้อมใช้ไม้กวาดแข็งกวาดไล่น้ำก่อนกรีดด้วยไม้ยางกรีดน้ำและใช้ผ้าขนหนูผืนใหญ่เช็ดน้ำบริเวณพื้นให้แห้ง
- ปล่อยให้ผนังและพื้นห้องน้ำแห้งก่อนเปิดให้บริการตามปกติ
- ภายหลังทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว ควรต้องซักล้างอุปกรณ์ให้สะอาดผึ่งหรือตากและเช็ดให้แห้งก่อนเก็บอุปกรณ์ที่ใช้ทำความสะอาด

3) ขั้นตอนการทำความสะอาดสุขภัณฑ์ ประกอบด้วย

- ปิดกั้นพื้นที่ในบริเวณที่จะทำความสะอาดด้วยป้ายเตือนอันตราย เช่น “กำลังทำความสะอาด”
- เตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการทำความสะอาดสุขภัณฑ์ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- สวมอุปกรณ์ป้องกันให้เรียบร้อยก่อนปฏิบัติงาน
- ใช้น้ำยาขจัดคราบฉีดลงไปบนคราบสกปรก และบริเวณจุดที่มักก่อให้เกิดความสกปรกที่เกิดจากการใช้บริการ ก่อนใช้แปรงล้างสุขภัณฑ์ทำความสะอาด
- ใช้น้ำฉีดไล่ความสกปรกบริเวณสุขภัณฑ์
- ใช้ผ้าแห้งเช็ดทำความสะอาดสุขภัณฑ์ก่อนเปิดให้บริการตามปกติ
- ตรวจสอบความสะอาด และความเรียบร้อยก่อนบันทึกในแบบตารางการปฏิบัติงาน

การทำความสะอาดสุขภัณฑ์

5.3 แนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาเครื่องสุขภัณฑ์เบื้องต้น

ในการตรวจตราอุปกรณ์ของเครื่องสุขภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพดีสะอาดพร้อมใช้งาน ควรหมั่นดูแล และบำรุงรักษาอุปกรณ์อยู่เสมอ โดยอาจสังเกตอุปกรณ์ต่างๆ ว่าสามารถใช้งานได้ตามปกติหรือไม่ โดยมีแนวทางการสังเกตและแนวทางแก้ไข ดังนี้

1) เมื่อก๊อกน้ำบริเวณอ่างล้างมือ หรือโถปัสสาวะชายหรือก๊อกน้ำในห้องน้ำรั่วซึม

<u>สาเหตุ</u> ชุดวาล์วจ่ายน้ำอาจเกิดการสึกหรอหรือยางกันน้ำสึกหรอ

<u>แนวทางแก้ไข</u> ตรวจสอบชุดวาล์วจ่ายน้ำ อาจติดตั้งไม่แน่น หรือแผ่นยางกันน้ำของก๊อกน้ำสึกหรอต้องเปลี่ยนก๊อกชุดใหม่

2) ชุดวาล์ว ปิด-เปิด สำหรับการจ่ายน้ำในถังพักน้ำของโถส้วมแบบชักโครก

<u>สาเหตุ</u> ระดับน้ำสูงเกินกว่าท่อน้ำล้น

<u>แนวทางแก้ไข</u> ปรับแต่งลูกลอยเพื่อให้ได้ระดับน้ำมาตรฐาน

<u>สาเหตุ</u> น้ำในถังพักไหลลงโถหมด

<u>แนวทางแก้ไข</u> ตรวจสอบยางปิด-เปิดของชุดอุปกรณ์จ่ายน้ำในแท็งค์น้ำปรับแต่ง หรือเปลี่ยนยาง ปิด-เปิดน้ำ

<u>สาเหตุ</u> อุปกรณ์ เปิด-ปิด ทางน้ำออกเปิดค้าง

<u>แนวทางแก้ไข</u> ตรวจสอบโซ่ โดยปรับแต่งใหม่ให้เหมาะสมไม่ตึง หรือหย่อนเกินไป

3) เมื่อมีเหตุ อุดตันอ่างล้างมือ

<u>สาเหตุ</u> อาจเกิดการอุดตันในชุดท่อทิ้งน้ำ โดยเศษขยะ เศษพลาสติก

<u>แนวทางแก้ไข</u> ตรวจสอบและถอดล้างทำความสะอาดชุดท่อน้ำทิ้ง

4) เมื่อมีเหตุอุดตันโถปัสสาวะชาย

<u>สาเหตุ</u> อาจเกิดการอุดตันเนื่องจากมีเศษสิ่งแปลกปลอม เช่น ก้นบุหรี่

<u>แนวทางแก้ไข</u> ตรวจสอบ และนำเศษสิ่งแปลกปลอมออก เช่น โดยอาจใช้ลูกยางอัดลมปั๊มอัดเศษสิ่งแปลกปลอมออก

บทที่ 6
แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

<u>ขั้นก่อนดำเนินการ</u>

1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ ปิดประกาศเชิญชวนให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบโครงการจัดสร้างห้องน้ำสาธารณะ

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการเชิญชวนประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมประชุมเพื่อการวางแผนการจัดสร้างห้องน้ำสาธารณะ

3) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการกำหนด วัน เวลา สถานที่ในการประชุมการจัดสร้างห้องน้ำสาธารณะ

4) ประชาชนในพื้นที่ได้เข้าร่วมประชุม เป็นคณะทำงาน หรือแต่งตั้งคณะทำงานการจัดสร้างห้องน้ำสาธารณะ

<u>ขั้นขณะดำเนินการ</u>

1) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจในการกำหนดสถานที่ก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะว่าควรสร้างในบริเวณใด อยู่ภายนอกอาคาร หรือภายในอาคาร (รายละเอียดตามมาตรฐานฯ เรื่อง สถานที่ตั้งอาคาร)

2) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบลักษณะอาคารของห้องน้ำสาธารณะ (รายละเอียดตามมาตรฐานฯ เรื่อง แนวทางปฏิบัติด้านลักษณะอาคาร) และมีโครงสร้างของห้องน้ำอย่างไร

3) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการศึกษาจัดทำข้อมูลประชากรในพื้นที่ เพื่อกำหนดสัดส่วนของห้องน้ำสาธารณะในการสร้างจำนวนห้องน้ำชาย ห้องน้ำหญิง ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ ทุพพลภาพ และคนชราได้อย่างเหมาะสม

4) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการศึกษาหาข้อมูลหรือข้อเสนอในการเลือกใช้เครื่องสุขภัณฑ์ในห้องน้ำสาธารณะให้เหมาะสม (รายละเอียดตามมาตรฐานฯ เรื่อง เครื่องสุขภัณฑ์)

5) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นและกำหนดแนวทางปฏิบัติด้านแสงสว่าง (รายละเอียดตามมาตรฐานฯ เรื่อง แนวทางปฏิบัติด้านแสงสว่าง)

6) มีการเสนอข้อคิดเห็นในการกำหนดแนวทางปฏิบัติด้านการระบายอากาศ (รายละเอียดตามมาตรฐาน ฯ เรื่อง แนวทางปฏิบัติด้านการระบายอากาศ)

7) มีการเสนอข้อคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการออกแบบระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลจากห้องน้ำ (รายละเอียดตามมาตรฐานฯ เรื่อง แนวทางปฏิบัติด้านการบำบัดน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล)

8) มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการห้องน้ำ (รายละเอียดตามมาตรฐานฯ เรื่อง แนวทางปฏิบัติด้านการบริหารจัดการห้องน้ำ)

9) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการดำเนินการสร้างห้องน้ำสาธารณะ โดยอาจนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นนำมาใช้ประโยชน์ได้

10) ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดซื้อ จัดจ้างในโครงการห้องน้ำสาธารณะ การจัดตั้งคณะกรรมการ หรือการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ในการดำเนินการจัดซื้อ หรือจัดจ้างแต่ละครั้ง ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนประชาชน เป็นคณะกรรมการ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้ ในการเข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบและเสนอความเห็นแนวทางในการดำเนินโครงการห้องน้ำสาธารณะ

<u>ขั้นหลังดำเนินการ</u>

1) ประชาชนในพื้นที่สามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานห้องน้ำสาธารณะ

2) ประชาชนในพื้นที่ร่วมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาห้องน้ำสาธารณะได้

3) ประชาชนเข้ามาใช้บริการห้องน้ำสาธารณะในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และร่วมกันดูแลรักษาห้องน้ำสาธารณะ

บทที่ 7
แนวทางการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะ

7.1 แนวทางการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจในการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะในเขตท้องที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีแนวทางการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะของสถานประกอบการที่จัดสถานที่ไว้บริการลูกค้าไม่น้อยกว่า 20 คน หรือสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือก๊าซสำหรับยานพาหนะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการ ตามแผนผังขั้นตอนและแนวทางการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตรวจสอบสถานประกอบการเพื่อออกใบอนุญาตของสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสะสมอาหาร และการควบคุมอาคาร ตามพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้กิจการที่อยู่ในข่ายการบริการห้องน้ำสาธารณะ มีห้องน้ำที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งการร่วมออกตรวจสอบกับพนักงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ได้อีกด้วย

7.2 การสำรวจจำนวนห้องน้ำสาธารณะในเขตท้องที่

ในการสำรวจจำนวนห้องน้ำสาธารณะ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการสำรวจ ควรดำเนินการสำรวจห้องน้ำที่เข้าข่ายตาม พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ในมาตรา 24 วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เจ้าของร้านจำหน่ายอาหาร และเครื่องดื่มซึ่งจัดสถานที่ไว้ สำหรับบริการลูกค้าในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่า 20 คน ต้องจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และในมาตรา 25 กำหนดว่า เจ้าของสถานีจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือก๊าซสำหรับยานพาหนะต้องจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะด้วย

ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องสำรวจห้องน้ำสาธารณะที่เข้าข่ายในข้อกำหนดข้างต้น

แบบสำรวจห้องน้ำสาธารณะในเขตท้องที่

ลำดับ	ชื่อร้านค้า/สถานีจำหน่ายน้ำมัน	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องน้ำ			หมายเหตุ
			ชาย	หญิง	รวม	

7.3 การบังคับใช้กฎหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะสามารถบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 ได้นั้น จะต้องดำเนินการออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด	เทศบาล	องค์การบริหารส่วนตำบล
ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเรื่องการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ	เทศบัญญัติ เรื่อง การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ	ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเรื่อง การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ

เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ **ผู้บริหาร**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น**เจ้าพนักงานท้องถิ่น** และ**ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** เป็น**พนักงานเจ้าหน้าที่** โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ ดังนี้

1) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

2) สอดส่องและกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัตินี้

3) ตักเตือนผู้กระทำความผิด หรือส่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไข หรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

4) จับกุมผู้กระทำความผิด ซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ ในการกำหนดอัตราระวางโทษปรับ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เปรียบเทียบปรับได้ได้แก่ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

(ตัวอย่าง)

แนวทาง

ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรื่อง การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ

พ.ศ.....

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 4 มาตรา 24 มาตรา 25 มาตรา 44 มาตรา 48 มาตรา 49 และมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติ (อบจ. /เทศบาล/อบต.) โดยความเห็นชอบของ **สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** และโดยความเห็นชอบของ**นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัด** จึงตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เรื่องการจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ พ.ศ....."

ข้อ 2 ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับแต่วันถัดจากวันที่ได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วเจ็ดวัน

ข้อ 3 ในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นี้

"ห้องน้ำสาธารณะ" หมายความว่า ที่ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะ ที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้บริการได้โดยไม่เสียค่าบริการ หรืออาจเสียค่าบริการก็ได้ รวมทั้งเป็นที่ใช้เก็บรวบรวมและกำจัดอุจจาระ ปัสสาวะ ที่ร่างกายขับถ่ายออกมาโดยทำให้อุจจาระเกิดการย่อยสลายตัวจนหมดอันตราย ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลง โรค และการแพร่กระจายของเชื้อโรค

"**ห้องน้ำที่ต้องด้วยสุขลักษณะ**" หมายความว่า ห้องน้ำที่มีระบบการขับเคลื่อนอุจจาระและปัสสาวะลงสู่ที่เก็บกัก ซึ่งจะต้องป้องกันสัตว์ แมลงพาหะนำโรคได้ และไม่ปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำใต้ดินทุกขั้นตอน"

"**เจ้าพนักงานท้องถิ่น**" หมายความว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

"**พนักงานเจ้าหน้าที่**" หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535

ข้อ 4 เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม ซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่ายี่สิบคน ต้องจัดให้มีห้องน้ำที่ต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้ เพื่อให้ลูกค้าใช้ในระหว่างเปิดทำการค้า

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม ซึ่งจัดให้มีขึ้นในบริเวณงานเทศกาลหรืองานใดเป็นการเฉพาะคราว

ข้อ 5 เจ้าของสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีห้องน้ำที่ต้องด้วยสุขลักษณะตามที่กำหนดในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นี้

ข้อ 6 ห้องน้ำที่ต้องด้วยสุขลักษณะ ต้องมีลักษณะตามเกณฑ์การประเมินมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะระดับพื้นฐาน ซึ่งแนบท้ายข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นี้

ข้อ 7 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) โฆษณาให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

(2) สอดส่อง และกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้โดยเคร่งครัด

(3) ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรกหรือความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

(4) จับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ 8 บรรดาความผิดตามข้อบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง และพนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายในสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าวให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง ให้แบ่งแก่ผู้แจ้งและพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง

ข้อ 9 ค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่เปรียบเทียบตามข้อบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้ของ**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ข้อ 10 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน.....

นอกจากต้องระวางโทษปรับตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับอีกวันละหนึ่งร้อยบาท เรียงรายวันจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นี้

ข้อ 11 ให้**นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ คำสั่ง เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นี้

ประกาศ คำสั่ง นั้นเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงาน**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว**ให้ใช้บังคับได้

ประกาศ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

เห็นชอบ ( )

นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

( )

นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัด

<u>แบบท้ายข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ เรื่อง การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ พ.ศ. .....</u>

เกณฑ์การประเมินมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะระดับพื้นฐาน

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	ผลการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
1. ลักษณะอาคาร	1.1 สร้างด้วยวัสดุทนทานและทำความสะอาดง่าย	√	
	1.2 ความสูงระหว่างพื้นห้องน้ำถึงเพดาน ต้องไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร	√	
	1.3 มีโถส้วมชนิดคอห่านสูงจากพื้นห้องน้ำ ไม่น้อยกว่า 0.20 เมตร	√	
	1.4 โถส้วมทำด้วยวัสดุแข็งแรง ทนทานผิวเรียบ ทำความสะอาดง่าย	√	
	1.5 พื้น ผนัง เพดาน อยู่ในสภาพดี มั่นคง แข็งแรงและสะอาด	√	
	1.6 พื้นห้องน้ำต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 100 และมีจุดระบายน้ำทิ้งอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง	√	
	1.7 พื้นห้องน้ำทำด้วยวัสดุที่ไม่ลื่นและทำความสะอาดง่าย	√	
	1.8 ประตูมีสภาพดี มีที่ล็อคด้านใน	√	
	1.9 จัดให้มีที่ล้างมือหรืออ่างล้างมือและมีก๊อกน้ำใช้การได้ดี สะอาด ไม่มีคราบสกปรก	√	
	1.10 ห้องน้ำต้องมีขนาดพื้นที่ภายในไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง และต้องมีความกว้างภายใน ไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร ถ้าเป็นห้องอาบน้ำด้วยต้องมีเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า 1.50 ตารางเมตร	√	

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	ผลการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
	1.11 ในกรณีเป็นห้องอาบน้ำ ให้มีภาชนะกักเก็บน้ำหรือฝักบัวไว้สำหรับชำระร่างกาย มีราวหรือที่แขวนผ้า และที่วางสบู่ภายในห้องอาบน้ำ	√	
★	1.12 ควรมีกระจกเงาประจำอ่างล้างมือ		√
★	1.13 ควรมีเครื่องหมายสัญลักษณ์รูปพิการมองเห็นได้ง่าย		√

★ **<u>หมายเหตุ</u>** แนวทางการจัดทำห้องน้ำสาธารณะในขั้นพัฒนา เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีขีดความสามารถพัฒนาห้องน้ำสาธารณะเกินกว่าขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการกำหนดเพิ่มเติมจากเกณฑ์การประเมินฯ ห้องน้ำสาธารณะที่ได้แจ้งเป็นแนวทางไปแล้ว

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	ผลการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
2. แสงสว่าง	2.1 ให้มีแสงสว่างไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์ โดยสามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณห้องน้ำ	√	
★	2.2 ควรมีการออกแบบแสงสว่างที่ช่วยประหยัดพลังงานและเสริมสร้างทัศนียภาพ		√
★	2.3 ควรมีแสงสว่างสำหรับบริเวณอ่างล้างหน้าที่มีการส่องกระจกเงาที่มีความเข้มไม่น้อยกว่า 320 ลักซ์		√
3. การระบายอากาศ	3.1 ต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศ	√	
4. ความสะอาด	4.1 จัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสะอาดสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องน้ำทุกห้อง	√	
	4.2 มีถังรองรับมูลฝอยที่สะอาดอยู่ในสภาพดีมีฝาปิดมิดชิด และตั้งอยู่ใกล้บริเวณอ่างล้างมือ	√	
	4.3 มีภาชนะเก็บกักน้ำและที่ตักน้ำอยู่ในสภาพที่สะอาด ใช้การได้ดี	√	
	4.4 โถส้วมอยู่ในสภาพดี สะอาด ไม่มีคราบสกปรก	√	
	4.5 พื้นในและนอกห้องน้ำต้องสะอาด และไม่ลื่น	√	
★	4.6 มีเครื่องหอมดับกลิ่นภายในอาคารห้องน้ำสาธารณะ		√
★	4.7 ผนังอาคารภายในห้องน้ำสาธารณะไม่มีรอยคราบสกปรก		√
★	4.8 ภายในตัวอาคารห้องน้ำสาธารณะมีสบู่สำหรับล้างมืออย่างน้อย 1 ชุด		√

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	ผลการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
5. น้ำเสียและสิ่งปฏิกูล	5.1 มีท่อระบายอุจจาระลงถังเก็บกักซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 10 และมีระบบป้องกันไม่ให้น้ำเสียจากห้องน้ำซึมไปสู่แหล่งน้ำบาดาลหรือแหล่งน้ำสาธารณะในบริเวณใกล้เคียง	√	
	5.2 ระบบเก็บกักอุจจาระถูกสุขลักษณะไม่ชำรุด และมีท่อระบายก๊าซจากบ่อเกรอะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2.50 เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น	√	
	5.3 มีการกำจัดสิ่งปฏิกูลและน้ำเสียที่ถูกสุขลักษณะ	√	
★	5.4 มีการบำบัดน้ำเสีย - สิ่งปฏิกูลก่อนระบายสู่ธรรมชาติ		√
★	5.5 มีการตรวจสอบท่อระบายอุจจาระ ถังกักเก็บสิ่งปฏิกูลท่อระบายก๊าซจากบ่อเกรอะ ทุก 6 เดือน		√
6. การบริหารจัดการ	6.1 กรณีมีห้องน้ำตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องน้ำ สำหรับชาย-หญิง โดยจัดทำป้ายห้องน้ำชาย-หญิง หรือ มีสัญลักษณ์ขนาดมองเห็นได้ชัดเจน	√	
	6.2 จัดให้มีห้องน้ำแบบนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงวัย หญิงตั้งครรภ์ และประชาชนทั่วไป อย่างน้อย 1 ห้อง	√	
	6.3 จัดให้มีที่แขวนสัมภาระภายในห้องน้ำ	√	

องค์ประกอบ	ดัชนีชี้วัด	ผลการประเมิน	
		ขั้นพื้นฐาน	ขั้นพัฒนา
	6.4 จัดให้มีการทำความสะอาดห้องน้ำอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง	√	
	6.5 มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์รณรงค์ในเรื่องของการรักษาความสะอาด	√	
	6.6 จัดให้มีการบำรุงรักษาวัสดุครุภัณฑ์ของห้องน้ำ	√	
	6.7 จัดให้มีผู้รับผิดชอบในการรักษาความสะอาด	√	
	6.8 มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลห้องน้ำอย่างชัดเจน	√	
★	6.9 มีป้ายเตือนอันตราย เช่น พื้นเปียก หรือกำลังทำความสะอาด		√
★	6.10 มีป้ายบอกเวลาการทำความสะอาดครั้งต่อไป		√
★	6.11 มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องน้ำสาธารณะอย่างเหมาะสม		√

7.4 แนวทางการออกตรวจห้องน้ำสาธารณะในเขตท้องที่

เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการห้องน้ำสาธารณะที่สะอาดถูกสุขลักษณะ และมีมาตรฐานตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน และกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (2536) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะโดยมีหน้าที่ตรวจตรา กวดขันและตักเตือนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับห้องน้ำสาธารณะ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดทำตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ซึ่งอาจแต่งตั้งผู้เกี่ยวข้องเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม พร้อมทั้งให้คำนึงถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะได้รับด้วย

(ตัวอย่าง)

คำสั่ง (อบจ./เทศบาล/อบต.)

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะ

ในเขตพื้นที่.....

เพื่อให้การควบคุมและการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะในเขตพื้นที่ของ (อบจ./เทศบาล/อบต.) เป็นไปโดยถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและกำกับดูแล ประกอบด้วย

(1) ปลัด (อบจ./เทศบาล/อบต.)	ประธานคณะกรรมการ
(2) ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะกรรมการ
(3) ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข	คณะกรรมการและเลขานุการ
(4) หัวหน้าฝ่ายในกองสาธารณสุข	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. สำรวจจำนวนห้องน้ำสาธารณะในเขตท้องที่
2. สอดส่อง กวดขัน และตรวจสอบห้องน้ำให้เป็นไปตาม (ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ) เรื่อง การจัดบริการห้องน้ำสาธารณะ
3. ตักเตือนผู้กระทำความผิดหรือให้คำแนะนำการปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะในเขตท้องที่แก่ เจ้าของ/ ผู้ประกอบการฯ
4. ให้รายงานผลการตรวจสอบพร้อมปัญหาและอุปสรรคให้นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/ อบต.) ทราบโดยเร็ว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. .....

(.....)

ตำแหน่ง นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.).....

7.5 การแจ้งเจ้าของห้องน้ำให้ปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะ

เมื่อคณะกรรมการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะ ได้ดำเนินการตรวจสอบและกำกับดูแลห้องน้ำให้เป็นไปตาม ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ กรณีมีการให้แก้ไขหรือปรับปรุง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีหนังสือแจ้งเป็นหลักฐานการให้แก้ไขหรือปรับปรุงในเรื่องใด เช่น ด้านความสะอาด ด้านการระบายอากาศ ฯลฯ หรือมีหนังสือแจ้งเพื่อรับรองการผ่านเกณฑ์มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะตามข้อบัญญัติ / เทศบัญญัติ โดยอาจมีแนวทางตามตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการตรวจห้องน้ำสาธารณะ ในกรณีการตรวจสอบห้องน้ำสาธารณะแล้ว ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามที่กำหนดใน ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ให้มีหนังสือแจ้งแก้ไขปรับปรุงพร้อมกำหนดระยะเวลาในการแก้ไขปรับปรุงให้เจ้าของห้องน้ำสาธารณะพิจารณาดำเนินการ

7.6 ข้อแนะนำในการส่งเสริมสนับสนุนให้มีห้องน้ำสาธารณะในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจสนับสนุนให้มีห้องน้ำสาธารณะสำหรับบริการประชาชนในเขตพื้นที่ดังต่อไปนี้

1. ในระดับขั้นพื้นฐาน 1

1.1 ในบริเวณตลาดชุมชน หรือตลาดนัดของเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีประชาชนเข้าไปจับจ่ายใช้สอยในปริมาณที่มีเป็นจำนวนมากควรจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการแก่ประชาชน อย่างน้อยจำนวน 1-2 ห้อง

1.2 บริเวณที่จัดไว้เป็นที่จอดพักรถ และรับส่งผู้โดยสารตามจุดต่างๆ ควรจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะ อย่างน้อย 1-2 ห้อง

1.3 บริเวณที่เป็นลานกีฬาอเนกประสงค์ ไว้สำหรับการละเล่นออกกำลังกายของประชาชนเป็นจำนวนมาก ควรจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะอย่างน้อย 1-2 ห้อง

1.4 บริเวณศาลาชุมชน หรือศาลากลางหมู่บ้านที่ใช้ประชุมจัดกิจกรรมเวทีประชาคม หรือการจัดงานประเพณีพื้นบ้านต่างๆ ควรจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะ อย่างน้อย 1-2 ห้อง

1.5 ในบริเวณสวนสาธารณะ หรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ที่เป็นที่พักผ่อนของประชาชน รวมทั้งบริเวณสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนควรจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการแก่ประชาชนอย่างน้อย 1-2 ห้อง

2. ในระดับขั้นพื้นฐาน 2

2.1 ในบริเวณตลาดสดชุมชนขนาดใหญ่ของเทศบาล ต้องจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการตามอำนาจหน้าที่แก่ประชาชนตามความเหมาะสม ให้เพียงพอต่อการไปใช้บริการของประชาชน โดยเน้นในด้านความสะอาดและถูกสุขอนามัย

2.2 บริเวณศูนย์เยาวชน หรือลานเวทีสาธารณะที่จัดไว้สำหรับเป็นแหล่งเผยแพร่วัฒนธรรมและมีประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ต้องจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการประชาชนตามความเหมาะสม

2.3 บริเวณลานชุมชนที่ใช้สำหรับเป็นการจัดแสดงสินค้า และเป็นร้านค้าชุมชนขนาดใหญ่ที่จำหน่ายผลผลิตของสินค้าพื้นเมือง OTOP ของที่ระลึก หรือมีสถานที่ที่แสดงการละเล่นรื่นเริง ต้องจัดให้มีห้องน้ำสาธารณะไว้บริการประชาชนที่เข้าไปใช้บริการ ตามความเหมาะสมและเพียงพอแก่การเข้าไปใช้บริการ

(ตัวอย่าง)

หนังสือแจ้งผลการตรวจห้องน้ำสาธารณะ

ที่..... (ชื่อ อปท.) .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

เรื่อง การแจ้งผลการตรวจห้องน้ำสาธารณะ

เรียน (ชื่อเจ้าของห้องน้ำสาธารณะ)

ตามที่คณะกรรมการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะของ (ชื่อ อปท.)..... ได้ออกตรวจห้องน้ำสาธารณะตามหลักเกณฑ์ (ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ) เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ. .....นั้น

ขอเรียนให้ทราบว่าคณะกรรมการได้ตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ฯ และมีมติ ดังนี้

1) ด้านลักษณะอาคาร ☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
แนวทางแก้ไข.....

2) ด้านแสงสว่าง ☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
แนวทางแก้ไข.....

3) ด้านการระบายอากาศ ☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
แนวทางแก้ไข.....

4) ด้านความสะอาด ☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
แนวทางแก้ไข.....

5) ด้านน้ำเสียและสิ่งปฏิกูล ☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
แนวทางแก้ไข.....

6) ด้านการบริหารจัดการ ☐ ผ่านเกณฑ์ ☐ ไม่ผ่านเกณฑ์
แนวทางแก้ไข.....

ในกรณีที่ห้องน้ำสาธารณะไม่ผ่านเกณฑ์ในข้อใด ขอให้ท่านเร่งปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง ภายใน.....วัน มิฉะนั้น (ชื่อ อปท.)..... จะดำเนินการตาม (ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ) ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.)

แผนผัง ขั้นตอนและแนวทางการกำกับดูแลห้องน้ำสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

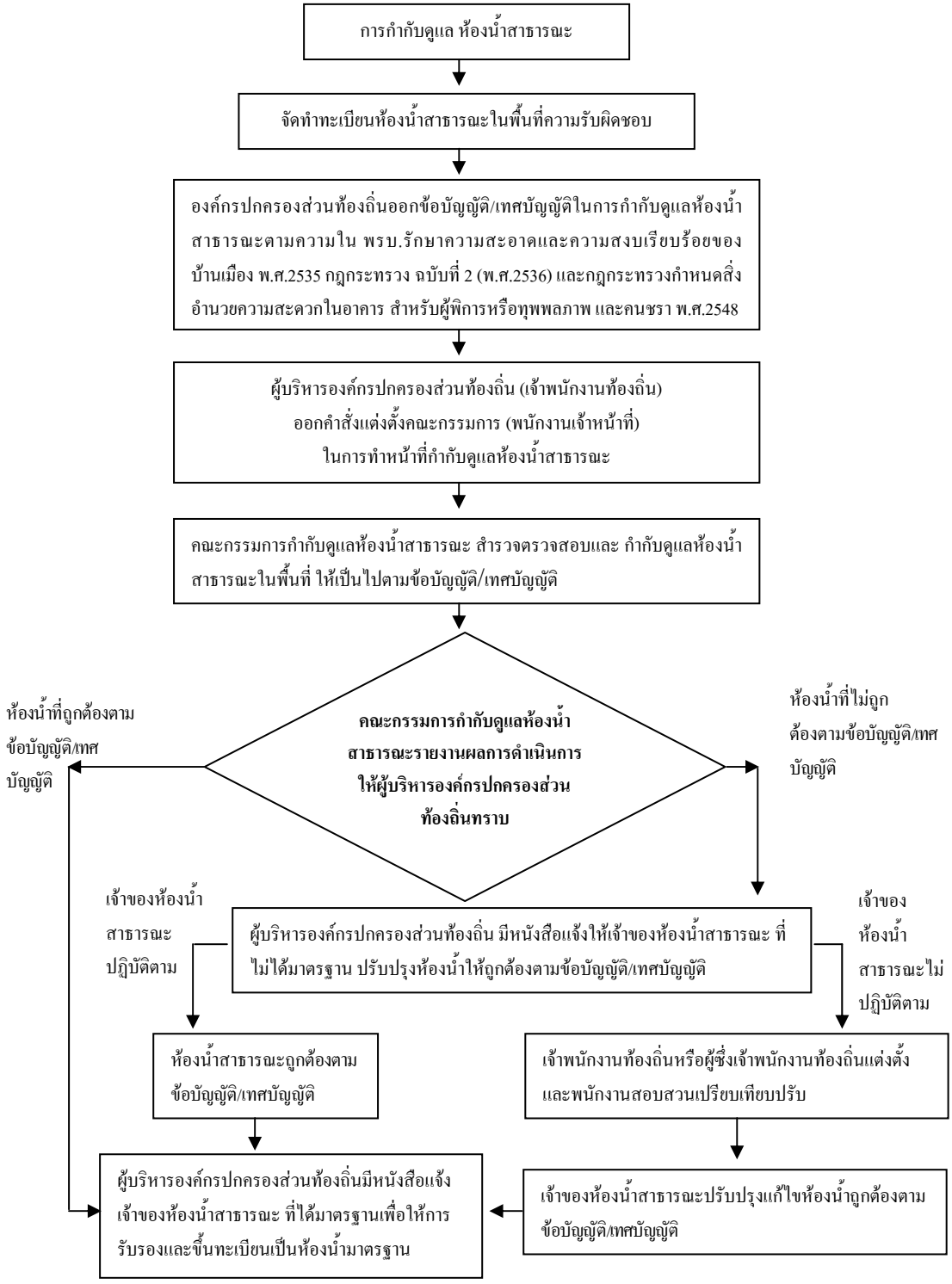

ภาคผนวก ก

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2536)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด

และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

พ.ศ. 2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 มาตรา 24 วรรคหนึ่ง และมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

"ส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะ" หมายความว่า ส้วมที่มีระบบการขับเคลื่อนอุจจาระและปัสสาวะลงสู่ที่เก็บกักซึ่งจะต้องป้องกันสัตว์ แมลงพาหะนำโรคได้ และไม่ปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติและน้ำใต้ดินทุกขั้นตอน

ข้อ 2 ส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) สร้างด้วยวัสดุทนทาน และทำความสะอาดง่าย

(2) ระยะดิ่งระหว่างพื้นถึงส่วนต่ำสุดของคานหรือเพดานหรือสิ่งอื่นที่ติดกับคานหรือเพดานต้องไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ทั้งที่มีและไม่มีระบบปรับอากาศ

(3) ห้องส้วมต้องมีขนาดเนื้อที่ภายในไม่น้อยกว่า 0.90 ตารางเมตรต่อหนึ่งที่นั่ง และต้องมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า 1.50 ตารางเมตร

(4) มีโถส้วมชนิดคอห่านสูงจากพื้นห้องไม่น้อยกว่า 0.20 เมตร

(5) พื้นห้องส้วมต้องมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 100 และมีจุดระบายน้ำอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของพื้นห้อง

(6) มีแสงสว่างไม่น้อยกว่า 100 ลักซ์

(7) ต้องมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของพื้นที่ห้อง หรือมีช่องระบายอากาศ

(8) จัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสำหรับชำระให้เพียงพอสำหรับห้องส้วมทุกห้อง รวมทั้งจัดให้มีการทำความสะอาดเป็นประจำทุกวัน

(9) มีท่อระบายอุจจาระลงถังเก็บกัก ซึ่งต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 10 เซนติเมตร มีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 10

(10) มีท่อระบายก๊าซขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 2.50 เซนติเมตร สูงเหนือหลังคาส้วมหรือสูงจนกลิ่นเหม็นของก๊าซไม่รบกวนผู้อื่น

ข้อ 3 ให้เจ้าของร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่มซึ่งจัดสถานที่ไว้สำหรับบริการลูกค้าได้ในขณะเดียวกันไม่ต่ำกว่ายี่สิบคนและเจ้าของสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ ต้องจัดให้มีส้วมที่ต้องด้วยสุขลักษณะตามข้อ 2 และต้องจัดให้มีเครื่องสุขภัณฑ์ไว้ตามจำนวนอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าอัตรากำหนดไว้ต่อไปนี้

(1) สำหรับร้านจำหน่ายอาหารและหรือเครื่องดื่ม

จำนวนเก้าอี้สำหรับลูกค้า	ห้องส้วมชาย			ห้องส้วมหญิง	
	ส้วม	อ่างล้างมือ	ที่ปัสสาวะ	ส้วม	อ่างล้างมือ
20 - 30 ตัว	ให้มีส้วม 1 ที่ อ่างล้างมือ 1 ที่ และที่ปัสสาวะ 1 ที่ ใช้ร่วมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง				
31 - 50 ตัว	1	1	1	1	1
51 - 70 ตัว	2	2	2	2	2
71 - 100 ตัว	3	3	3	3	3
กรณีที่มีมากกว่า 100 ตัว - ให้เพิ่มส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมืออย่างละ 1 ที่ ทั้งห้องส้วมชายและห้องหญิง ต่อจำนวนเก้าอี้สำหรับลูกค้านั่งรับประทานอาหารและเครื่องดื่มที่เพิ่มทุกๆ 30 ตัว					

(2) สำหรับสถานีบริการการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซสำหรับยานพาหนะ

จำนวนเก้าอี้สำหรับลูกค้า	ห้องส้วมชาย			ห้องส้วมหญิง	
	ส้วม	อ่างล้างมือ	ที่ปัสสาวะ	ส้วม	อ่างล้างมือ
2 - 8 หัวจ่าย	2	2	2	2	2
9 - 16 หัวจ่าย	3	3	3	3	3
17 - 24 หัวจ่าย	4	4	4	4	4
กรณีที่มากกว่า 24 หัวจ่าย - ให้เพิ่มส้วม ที่ปัสสาวะ และอ่างล้างมืออย่างละ 1 ที่ ทั้งห้องส้วมชายและห้องส้วมหญิง ต่อหัวจ่ายที่เพิ่มขึ้นทุกๆ 8 หัวจ่าย					

ข้อ 4 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ 9 ธันวาคม 2536

(นายอาทิตย์ อุไรรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

(นายเฉลิมชาติ แจ่มจรรยา)

ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

ภาคผนวก ข

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พ.ศ. 2543

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 76 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 67 และมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 5 และมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิก

(1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2531

(2) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533

(3) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535

(4) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2541

(5) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541

(6) ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา ยกเว้น การปฏิบัติตามระเบียบนี้ กำหนดหลักเกณฑ์และกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ปลัดกระทรวงมหาดไทย อาจมอบอำนาจเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคแรกให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 5 ในระเบียบนี้

"ประโยชน์ตอบแทน" หมายความว่า ค่าเช่า เงิน สิ่งของ หรือสิทธิอย่างอื่น ที่ให้เป็นการตอบแทนการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน

"องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

"ผู้บริหารท้องถิ่น" หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนด

"พนักงานส่วนท้องถิ่น" หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนด

หมวด 2

การจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สิน

ข้อ 6 การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการโดยวิธีประมูล

(1) มีกำหนดไม่เกินสามปี ให้ผู้บริหารท้องถิ่น เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

(2) มีกำหนดเกินสามปี ให้สภาท้องถิ่นเป็นผู้อนุมัติ

การให้เช่าตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีความจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอสภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบดำเนินการเป็นอย่างอื่น โดยไม่ต้องดำเนินการประมูลก็ได้ ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ข้อ 7 การให้เช่าที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะถาวร ให้มีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ให้ผู้เช่ายกกรรมสิทธิ์อาคารหรือสิ่งก่อสร้างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) ให้ผู้เช่าได้รับสิทธิการเช่าอาคารหรือสิ่งก่อสร้างมีกำหนดไม่เกินสามสิบปีนับแต่วันลงนามสัญญาเช่า

(3) ให้ผู้เช่าประกันอัคคีภัยอาคารหรือสิ่งก่อสร้างในอัตราไม่ต่ำกว่าราคาทุนก่อสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดในนามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้เอาประกันและผู้รับประโยชน์ตลอดอายุสัญญาเช่า โดยผู้เช่าเป็นผู้ชำระเบี้ยประกันภัยแทนผู้ให้เช่าทั้งสิ้น

(4) ให้ผู้เช่าชำระค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่หรือภาษีอื่นใด ตลอดจนค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่างๆ เกี่ยวกับการเช่าแทนผู้ให้เช่าทั้งสิ้น

ถ้ามีเหตุจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ที่จะให้อาคารหรือสิ่งก่อสร้างยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เช่าและหรือให้ผู้เช่าประกันอัคคีภัยอาคารหรือสิ่งก่อสร้างในอัตราต่ำกว่าทุนก่อสร้าง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดหาประโยชน์เสนอคณะกรรมการจัดหาประโยชน์ตามข้อ 15 วรรคหนึ่งพิจารณาและให้สภาท้องถิ่นอนุมัติ

ข้อ 8 ภายใต้บังคับตามข้อ 6 การให้เช่าให้ดำเนินการโดยวิธีประมูล ตามวิธีและเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) ให้ปิดประกาศหรือใบแจ้งความเรื่องดังกล่าวโดยเปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก่อนวันรับซองประมูลไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และประกาศทางวิทยุกระจายเสียงหรือลงประกาศในหนังสือพิมพ์หรือจัดให้มีการโฆษณาด้วยวิธีอื่นก็ได้

(2) ให้มีหลักประกันซองประมูลโดยมีมูลค่าเป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละห้า แต่ไม่เกินว่าร้อยละสิบของประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำตามข้อ 15 (1)

(3) ให้ผู้ประมูลได้ไปทำสัญญาเช่ากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหากไม่ไปทำสัญญาเช่าภายในกำหนดดังกล่าวหรือไม่วางหลักประกันสัญญาเช่าตามข้อ 17 ในวันทำสัญญา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นริบหลักประกันตาม (2)

(4) เงื่อนไขอื่นๆ ตามที่ผู้มีอำนาจอนุมัติกำหนดเป็นกรณีๆ ไป

ข้อ 9 ประกาศหรือใบแจ้งความตามข้อ 8 (1) อย่างน้อยให้แสดงรายการดังต่อไปนี้

(1) รายละเอียดเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่จะให้เช่า

(2) คุณสมบัติของผู้เข้าประมูลต้องมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นหลักแหล่งมีอาชีพที่มั่นคงและเชื่อถือได้และไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลเว้นแต่รัฐบาลของผู้เข้าประมูลจะได้มีคำสั่งให้สละเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันเช่นว่านั้น

(3) ให้ผู้เข้าประมูลเสนอประโยชน์ตอบแทนการให้เช่าที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(4) กำหนดวัน เวลาและสถานที่รับซอง ปิดการรับซองและเปิดซองประมูล

(5) จำนวนเงินที่กำหนดเป็นหลักประกันซอง สถานที่รับหลักประกันซองและให้กำหนดเงื่อนไขด้วยว่าถ้าผู้ประมูลได้ไม่ไปทำสัญญาเช่ากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะริบหลักประกันซอง

(6) กำหนดให้ผู้ประมูลได้วางหลักประกันสัญญาเช่าตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ 17

(7) ใบเสนอราคาประมูลให้ลงจำนวนเป็นตัวเลขและตัวหนังสือถ้าตัวเลขและตัวหนังสือไม่ตรงกันให้ถือตัวหนังสือเป็นสำคัญ

(8) ซองประมูลต้องผนึกให้เรียบร้อยก่อนยื่น

(9) กำหนดให้ผู้เข้าประมูลหรือผู้แทนซึ่งได้รับมอบหมายเป็นหนังสือยื่นซองประมูลต่อคณะกรรมการรับซองประมูล

(10) ให้ระบุสถานที่ที่ผู้เข้าประมูลติดต่อ เพื่อขอทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการประมูลอสังหาริมทรัพย์ที่จะให้เช่า และแบบสัญญาเช่า

(11) ให้สงวนสิทธิไว้ด้วยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะให้ผู้ประมูลรายใดก็ได้เช่าอสังหาริมทรัพย์ที่ทำการประมูล โดยไม่จำเป็นต้องให้ผู้ที่เสนอประโยชน์ตอบแทนสูงสุดเสมอไป หรือยกเลิกการประมูลครั้งนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ผู้เข้าประมูลไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใดๆ

ข้อ 10 การประมูลตามข้อ 6 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้

(1) คณะกรรมการรับซองประมูล

(2) คณะกรรมการเปิดซองประมูล

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งแต่ละคณะ ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนซึ่งเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นตั้งแต่ระดับ 3 หรือเทียบเท่าขึ้นไปและกรรมการอีกอย่างน้อยสองคนซึ่งเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหากไม่สามารถแต่งตั้งพนักงานส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่ดังกล่าวได้ เนื่องจากมีพนักงานส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอหรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือกรณีจำเป็นหรือเพื่อประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะแต่งตั้งข้าราชการอื่นเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการก็ได้

การประมูลรายเดียวกัน ห้ามแต่งตั้งผู้ซึ่งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการตาม (1) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการตาม (2)

ข้อ 11 การประชุมเพื่อปรึกษาและปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามข้อ 10 และข้อ 15 แต่ละคณะต้องมีกรรมการพร้อมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ให้ประธานกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีเสียงหนึ่งในการลงมติ มติของคณะกรรมการดังกล่าวให้ถือเสียงข้างมาก

ข้อ 12 คณะกรรมการรับซองประมูลให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) รับซองประมูลโดยให้ลงทะเบียนไว้เป็นหลักฐานและบันทึกไว้ที่หน้าซองประมูลว่าเป็นของผู้ใด แล้วให้ลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

(2) ตรวจสอบหลักประกันซองประมูลร่วมกับเจ้าหน้าที่การเงินเมื่อถูกต้องแล้ว ให้เจ้าหน้าที่การเงินออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นซองประมูลไว้เป็นหลักฐาน

(3) รับเอกสารต่างๆ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศหรือใบแจ้งความเรื่องการประมูล

(4) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลารับซองประมูลแล้ว ห้ามรับซองประมูลอีกและให้รีบส่งมอบซองประมูลทั้งหมดเอกสารต่างๆ ตาม (3) พร้อมด้วยบันทึกรายงานการรับซองประมูลต่อคณะกรรมการเปิดซองประมูลเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ 13 คณะกรรมการเปิดซองประมูลให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เปิดซองประมูลโดยเปิดเผยต่อหน้าผู้เข้าประมูลหรือผู้แทนซึ่งมีอยู่ในขณะเวลาเปิดซองและให้บันทึกประโยชน์ตอบแทนจากใบเสนอราคาประมูลทุกฉบับไว้ในบัญชีเปรียบเทียบประโยชน์ตอบแทนและให้ลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย

(2) ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เข้าประมูล และเอกสารต่างๆ ว่าเป็นไปตามเงื่อนไขในประกาศหรือใบแจ้งความเรื่องการประมูลหรือไม่

(3) พิจารณาใบเสนอราคารายที่เสนอโดยถูกต้องตาม (2)

(4) พิจารณาคัดเลือกผู้เสนอประโยชน์ตอบแทนการให้เช่าสูงสุดและให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการเปิดซองที่จะต่อรองประโยชน์ตอบแทนการให้เช่าหรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำตามข้อ 15 (1) เป็นเครื่องประกอบการพิจารณา

ถ้ามีผู้เสนอประโยชน์ตอบแทนการให้เช่าสูงสุดเท่ากันหลายราย ให้คณะกรรมการเปิดซองประมูลเรียกผู้เสนอประโยชน์ตอบแทนการให้เช่าสูงสุดดังกล่าวมาเสนอประโยชน์ตอบแทนการให้เช่าใหม่พร้อมกันด้วยวิธียื่นซองประมูลหรือโดยวาจา

(5) เสนอความเห็นพร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการประมูลที่ได้รับไว้ทั้งหมด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ

ข้อ 14 การประมูลให้เช่าตามข้อ 6 หากไม่มีผู้ใดมาประมูลหรือมีผู้เข้าประมูลแต่เสนอประโยชน์ตอบแทนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่ำกว่าที่กำหนดตามข้อ 15 (1) ให้ผู้บริหารท้องถิ่นสั่งยกเลิกการประมูลครั้งนั้น

ในกรณีที่มีผู้ประมูลเพียงรายเดียว และคณะกรรมการเห็นว่ามีเหตุผลสมควรที่จะดำเนินการต่อไป ให้ดำเนินการตามข้อ 14 (4) โดยอนุโลม

ข้อ 15 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดหาประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอกรณีองค์การบริหารส่วนตำบล แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่นที่จัดหาประโยชน์ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดหาประโยชน์ ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าเช่า มีจำนวนตามความเหมาะสมเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(1) กำหนดประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของการจะให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นล่วงหน้าไว้โดยให้คำนึงถึงสภาพและทำเลของอสังหาริมทรัพย์นั้น

(2) กำหนดหลักเกณฑ์การเช่าและการต่ออายุสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะเวลาการให้เช่าและต่ออายุสัญญาเช่าและอัตราค่าเช่า ภายหลังการต่ออายุสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้กำหนดไว้ล่วงหน้าก่อนเช่าและการต่ออายุสัญญาเช่าทุกครั้ง

(3) กำหนดค่าตอบแทนการต่ออายุสัญญาเช่า การให้เช่าช่วง การโอนสิทธิการเช่าและการเปลี่ยนตัวผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์นั้น

การให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีประโยชน์ตอบแทนไม่ต่ำกว่าอัตราที่คณะกรรมการจัดหาประโยชน์กำหนด เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นให้คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติโดยเสียงข้างมาก ยกเว้นเป็นกรณีเฉพาะรายไป

ข้อ 16 หลักประกันซองหรือหลักประกันสัญญา ให้ใช้หลักประกันอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(1) เงินสด

(2) เช็คที่ธนาคารรับรองหรือเช็คที่ธนาคารสั่งจ่ายซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อเจ้าหน้าที่หรือก่อนวันนั้นไม่เกินสามวันทำการ

(3) หนังสือค้ำประกันของธนาคารภายในประเทศไทยตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

(4) พันธบัตรรัฐบาลไทย

ข้อ 17 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บหลักประกันสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์จากผู้เช่าในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละสิบของประโยชน์ตอบแทน

ข้อ 18 สัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแบบตัวอย่างท้ายระเบียบนี้

กรณีที่ไม่อาจทำสัญญาเช่าตามวรรคหนึ่งได้และจำเป็นต้องร่างสัญญาเช่าใหม่ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งร่างประกาศหรือร่างใบแจ้งความพร้อมทั้งร่างสัญญาเช่านั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาก่อน เว้นแต่การทำสัญญาเช่าตามแบบที่เคยผ่านการพิจารณาของอัยการจังหวัดหรือสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว

ข้อ 19 การต่ออายุสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) มีกำหนดไม่เกินสามปี ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

(2) มีกำหนดเกินสามปี ให้สภาท้องถิ่นเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ 20 การให้เช่าช่วง การโอนสิทธิการเช่าหรือการเปลี่ยนตัวผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) อายุสัญญาเช่าที่เหลืออยู่ไม่เกินสามปี ให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติ

(2) อายุสัญญาเช่าที่เหลืออยู่เกินสามปี ให้สภาท้องถิ่นมีอำนาจอนุมัติ

ข้อ 21 เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น การเปลี่ยนตัวผู้เช่าตามข้อ 20 จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อผู้เช่าเดิมตายหรือสาบสูญก่อนที่สัญญาเช่าจะสิ้นสุดและให้บันทึกต่อท้ายสัญญาเช่าเดิมโดยระบุสาเหตุของการเปลี่ยนตัวผู้เช่าด้วย

ข้อ 22 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บค่าตอบแทนการต่ออายุสัญญาเช่า การให้เช่าช่วง การโอนสิทธิการเช่าและการเปลี่ยนตัวผู้เช่าจากผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามอัตราที่คณะกรรมการจัดหาประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนด

ข้อ 23 หากผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะต่ออายุสัญญาเช่า ให้ท้องถิ่นแจ้งให้ผู้เช่าให้ยื่นคำขอต่ออายุสัญญาเช่าพร้อมทั้งเสนอประโยชน์ตอบแทนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาก่อนที่สัญญาเช่าเดิมจะสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาคำขอดังกล่าวถ้าเป็นตามหลักเกณฑ์ตามข้อ 15 (2) แล้วเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ 19

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าคำขอต่ออายุสัญญาเช่าตามวรรคหนึ่ง ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามข้อ 15 (2) ก็ให้ดำเนินการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ตามข้อ 6

ข้อ 24 การให้เช่าช่วงหรือการโอนสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อคู่สัญญาได้ตกลงกันโดยระบุไว้ในสัญญาเช่าเดิมว่าผู้ให้เช่ายินยอมให้ผู้เช่านำอสังหาริมทรัพย์ที่เช่าไปให้บุคคลอื่นเช่าช่วงหรือโอนสิทธิการเช่าได้และให้บันทึกต่อท้ายสัญญาเช่าเดิมแสดงความยินยอมระหว่างผู้เช่าช่วงหรือผู้โอนสิทธิการเช่ากับผู้รับโอนสิทธิการเช่าตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 25 การให้เช่าสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการให้เช่าให้เหมาะสมกับสภาพและลักษณะของสังหาริมทรัพย์ที่ให้เช่า ก่อนการเช่าทุกครั้ง

บทเฉพาะกาล

ข้อ 26 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดดำเนินการเกี่ยวกับสัญญาการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่แล้วเสร็จในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบเดิมจนกว่าจะดำเนินการทำสัญญาแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543

(นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ค

(ตัวอย่าง)

สรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง แบบ ปร. 5

ส่วนราชการ **ฝ่ายประมาณราคา** **กองสถาปัตยกรรม** **กรมโยธาธิการ**

☐ ประเภท อาคารห้องน้ำ – ส้วม สาธารณะ (ฐานรากตอกเสาเข็ม)

☐ เจ้าของอาคาร กระทรวงมหาดไทย

☐ สถานที่ก่อสร้าง ทั่วไป

☐ หน่วยงานออกแบบแปลนและรายการ กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ

☐ แบบเลขที่ อ. 3.51 - 01

☐ ประมาณราคาตามแบบ ปร.4

☐ ประมาณราคาเมื่อวันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539

ลำดับที่	รายการ	ค่าวัสดุและค่าแรงงาน	FACTOR F	รวมค่าก่อสร้าง	หมายเหตุ
		จำนวนเงิน/บาท		รวมเป็นเงิน/บาท	
1	ประเภทงานอาคาร	194,618	1.31852	256,608	
2	ประเภทงานทาง				
3	ประเภทงานชลประทาน				
4	ประเภทงานสะพานและท่อเชื่อม				
	เงินล่วงหน้าจ่าย.....%				
	เงินประกันผลงานหัก.....%				
	ดอกเบี้ยเงินกู้.....%				
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น			256,608	
	คิดเป็นเงินประมาณ			256,000	
	ตัวอักษร		(สองแสนห้าหมื่นหกพันบาทถ้วน)		

☐ ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร 11.25 ตร.ม.

☐ เฉลี่ยราคาประมาณ 22,755 บาท/ตร.ม.

ประมาณการโดย .....

.....

ตรวจ ..... หัวหน้าฝ่ายประมาณราคา

(นายสุชาติ ภูรีสารศัพท์)

เห็นชอบ ..... ผู้อำนวยการกองสถาปัตยกรรม

(นางวันเพ็ญ ปานขาว)

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง อาคารห้องน้ำ – ส้วม สาธารณะ ฐานรากตอกเสาเข็ม แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 1/4
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ อ. 3.51 – 01 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
1	งานโครงสร้างวิศวกรรม								
	1.1 เสาเข็มไม้เบญจพรรณ dia 6" x 6.00 ม.	16	ต้น	300	4,800	115	1,840	6,640	
	1.2 ขุดดิน	9	ลบ.ม.	-	-	68	612	612	
	1.3 ทรายหยาบ	3	ลบ.ม.	215	645	34	102	747	
	1.4 คอนกรีตหยาบ	1	ลบ.ม.	927	927	249	249	1,176	
	1.5 คอนกรีต ค. 1	4	ลบ.ม.	950	3,800	294	1,176	4,976	
	1.6 ไม้แบบ 38 ตร.ม.	30	ตร.ม.	265	7,950	-	-	7,950	
	- ค่าแรงไม้แบบ	38	ตร.ม.	-	-	75	2,850	2,850	
	- ไม้เคร่า	9	ลบ.ฟ.	240	2,160	-	-	2,160	
	- ตะปู	12	กก.	16	192	-	-	192	
	1.7 เหล็กเสริม	-		-	-	-	-	-	
	- dia 6 มม.	119	กก.	10.96	1,304	2	238	1,542	
	- dia 9 มม.	9	กก.	9.97	90	2	18	108	
	- dia 12 มม.	171	กก.	9.80	1,676	2	342	2,018	
	- dia 15 มม.	147	กก.	9.58	1,408	2	294	1,702	
	1.8 ลวดผูกเหล็ก	9	กก.	16	144	-	-	144	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							32,817	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง อาคารห้องน้ำ – ส้วม สาธารณะ ฐานรากตอกเสาเข็ม แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 2/4
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ อ. 3.51 – 01 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							32,817	
2	งานทำโครงหลังคาไม้			-	-	-	-	-	
	2.1 ไม้ใช้ทำโครงหลังคา	19	ลบ.ฟ.	755	14,345	-	-	14,345	
	2.2 ตะปู	5	กก.	16	80	-	-	80	
	2.3 ค่าแรงประกอบโครงหลังคาไม้	23	ตร.ม.	-	-	58	1,334	1,334	
				-	-	-	-	-	
3	งานมุงหลังคา			-	-	-	-	-	
	3.1 กระเบื้องลอนคู่ 0.50 x 1.20 ม.	58	แผ่น	35	2,030	-	-	2,030	
	3.2 ครอบปรับมุม (ซ้าย - ขวา)	15	ครอบ	45	675	-	-	675	
	3.3 ตะปูเกลียวยึดกระเบื้อง	88	ตร.ม.	2	176	-	-	176	
	3.4 ค่าแรงมุงหลังคากระเบื้องลอนคู่	24	ตร.ม.	-	-	15	360	360	
				-	-	-	-	-	
4	งานก่ออิฐและผนัง			-	-	-	-	-	
	4.1 ผนังก่ออิฐมอญครึ่งแผ่น	41	ตร.ม.	125	5,125	45	1,845	6,970	
	4.2 เสาเอ็น - คานทับหลัง ค.ส.ล.	29	ม.	75	2,175	25	725	2,900	
	4.3 ฉาบปูนเรียบผนัง	55	ตร.ม.	31	1,705	34	1,870	3,575	
	4.4 ฉาบปูนโครงสร้าง	10	ตร.ม.	31	310	40.00	400	710	
	4.5 ฉาบปูนบุกระเบื้องเคลือบ 4” x 4”	27	ตร.ม.	217	5,859	87.00	2,349	8,208	
	รวมยอดยกไป							74,180	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง อาคารห้องน้ำ – ส้วม สาธารณะ ฐานรากตอกเสาเข็ม แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 3/4
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ อ. 3.51 – 01 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							74,180	
5	งานพื้น							-	
	5.1 พื้นผิวปูกระเบื้องโมเสด 2” x 2”	7	ตร.ม.	288	2,016	79	553	2,569	
	5.2 พื้นผิวขัดมันเรียบ	9	ตร.ม.	34	306	28	252	558	
		-		-	-	-	-	-	
6	งานประตู - หน้าต่าง	-		-	-	-	-	-	
	6.1 ประตู ขนาด 0.70 x 1.80 ม.	3	ชุด	3,300	9,900	-	-	9,900	
		-		-	-	-	-	-	
7	งานสุขภัณฑ์	-		-	-	-	-	-	
	7.1 โถส้วมนั่งยอง ชนิดราดน้ำสีขาว	3	ชุด	441	1,323	79	237	1,560	
	7.2 ฝาเกลียวทองเหลือง dia 4”	3	ฝา	150	450	20	60	510	
		-		-	-	-	-	-	
8	งานทาสี	-		-	-	-	-	-	
	8.1 ทาสีพลาสติก	65	ตร.ม.	25	1,625	29	1,885	3,510	
	8.2 ทาสีน้ำมัน	34	ตร.ม.	30	1,020	29	986	2,006	
			-	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	
			-	-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							94,793	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง อาคารห้องน้ำ – ส้วม สาธารณะ ฐานรากตอกเสาเข็ม แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 4/4
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ อ. 3.51 – 01 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 6 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2539
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							94,793	
8	งานเบ็ดเตล็ด							-	
	8.1 ท่อ dia 1 ½" ยาว 0.30 ม.	3	จุด	20	60	5	15	75	
				-	-	-	-	-	
9	งานระบบไฟฟ้า			-	-	-	-	5,050	
				-	-	-	-	-	
10	งานระบบสุขาภิบาล			-	-	-	-	94,700	
				-	-	-	-	-	
11	งานอื่นๆ (ถ้ามี) เพื่อให้ครบถ้วนตามรูปแบบ			-	-	-	-	-	
	และรายการ			-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
				-	-	-	-	-	
	รวมค่าวัสดุและแรงงาน							194,618	

ภาคผนวก ง

(ตัวอย่าง)

สรุปผลการประมาณราคาค่าก่อสร้าง แบบ ปร. 5

ส่วนราชการ ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ

☐ ประเภท มาตรฐานสัวมสาธารณะ

☐ เจ้าของอาคาร กระทรวงมหาดไทย

☐ สถานที่ก่อสร้าง ทั่วไป

☐ หน่วยงานออกแบบแปลนและรายการ กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ

☐ แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438

☐ ประมาณราคาตามแบบ ปร.4 จำนวน 18 แผ่น

☐ ประมาณราคาเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ลำดับที่	รายการ	ค่าวัสดุและค่าแรงงาน	FACTOR F	รวมค่าก่อสร้าง	หมายเหตุ
		จำนวนเงิน/บาท		รวมเป็นเงิน/บาท	
1	ประเภทงานอาคาร	1,358,190	1.29863	1,763,786	
2	ประเภทงานทาง				
3	ประเภทงานชลประทาน				
4	ประเภทงานสะพานและท่อเชื่อม				
	เงินล่วงหน้าจ่าย..... 0.00%				
	เงินประกันผลงานหัก..... 0.00%				
	ดอกเบี้ยเงินกู้..... 9.00%				
สรุป	รวมค่าก่อสร้างเป็นเงินทั้งสิ้น			1,763,786	
	คิดเป็นเงินประมาณ			1,763,000	
	ตัวอักษร (หนึ่งล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสามพันบาทถ้วน)				

☐ ขนาดหรือเนื้อที่อาคาร 11.25 ตร.ม.

☐ เฉลี่ยราคาประมาณ 22,755 บาท/ตร.ม.

ประมาณการโดย .....

ตรวจ ..... หัวหน้าฝ่ายประมาณราคา

(นายสุชาติ ภูรีสารศัพท์)

เห็นชอบ ..... ผู้อำนวยการกองสถาปัตยกรรม

(ม.ล.ภุมรีรัตน์ จงเจริญสุข)

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 1 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
1	**หมวดงานวิศวกรรมโครงสร้าง**								
	1.1 ขุดดินหกเหลี่ยมกลวง ขนาด dia 0.15 x 6.00 ม.	126	ต้น	300	37,800	98	12,348	50,148	
	1.2 ขุดดิน	51	ลบ.ม.	-	-	67	3,417	3,417	
	1.3 ทรายรองพื้น	42	ลบ.ม.	-	-	39	1,638	1,638	
	1.4 คอนกรีตหยาบ	3.80	ลบ.ม.	1,820	6,916	288	1,094	8,010	
	- คอนกรีต ค.2	41	ลบ.ม.	2,050	84,050	231	9,471	93,521	
	1.5 ไม้แบบ	205	ตร.ม.	315	64,575	-	-	64,575	
	- ค่าแรงไม้แบบ	257	ตร.ม.	-	-	87	22,359	22,359	
	- ไม่เคร่า	61	ลบ.ฟ.	285	17,385	-	-	17,385	
	- เสาค้ำ	45	ต้น	85	3,825	-	-	3,825	
	- ตะปู	51	กก.	13	663	-	-	663	
	1.6 เหล็กเสริมคอนกรีต	-		-	-	-	-	-	
	- SR - 24 dia 6 มม.	377	กก.	11.20	4,222	2.31	871	5,093	
	dia 9 มม.	1,080	กก.	10.40	11,232	2.31	2,495	13,727	
	- SD - 24 dia 12 มม.	1,182	กก.	9.80	11,584	2.31	2,730	14,314	
	dia 16 มม.	1,600	กก.	9.50	15,200	2.31	3,696	18,896	
	- ลวดผูกเหล็ก	80	กก.	16	1,360	-	-	1,360	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							318,931	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 2 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							318,931	
	1.7 เหล็กรูปพรรณ	-		-	-	-	-	-	
	- [100 x 50 x 5 x 7.5 x 9.36 กก./ม.]	910	กก.	14	12,740	7	6,370	19,110	
	- [100 x 50 x 20 x 3.2 x 5.50 กก./ม.]	638	กก.	14	8,932	7	4,466	13,398	
	- แปเหล็กชุมสังกะสี 61 x 26 x 1.00 มม.	393	เมตร	35	13,755	5	1,965	15,720	
	- PL 0.15 x 0.20 ม. หนา 6 มม.	6	แผ่น	40	240	-	-	240	
	- PL หางปลา 0.10 x 0.30 ม. หนา 6 มม.	29	แผ่น	38	1,102	-	-	1,102	
	- Bolt dia 12 มม. x 0.40 ม.	24	ชุด	30	720	-	-	720	
	- สีกันสนิม	89	ตร.ม.	40	3,560	34	3,026	6,586	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							375,807	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 3 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							375,807	
2	**หมวดงานสถาปัตยกรรม**	-		-	-	-	-	-	
	2.1 งานหลังคา			-	-	-	-	-	
	- หลังคาซีเพคโมเนีย	1,257	แผ่น	12	15,084	-	-	15,084	
	- ครอบสันโค้ง	119	แผ่น	24	2,856	-	-	2,856	
	- ครอบสามทาง Y	3	แผ่น	49	147	-	-	147	
	- ตะเฆ่รางสแตนเลส	8.5	เมตร	350	2,975	50	425	3,400	
	- เชิงชายไม้เนื้อแข็ง 1" x 8"	45	เมตร	120	5,400	-	-	5,400	
	- ปิดลอนไม้เนื้อแข็ง ¾" x 8"	45	เมตร	75	3,375	-	-	3,375	
	- ค่าแรงมุงหลังคา	111	ตร.ม.	-	-	20	2,220	2,220	
		-		-	-	-	-	-	
	2.2 งานฝ้าเพดาน	-		-	-	-	-	-	
	- ฝ้าเพดานยิบซั่มบอร์ด 9 มม. ชนิดกันความชื้น	42	ตร.ม.	295	12,390	-	-	12,390	
	ฉาบรอยต่อเรียบโครงเคร่าเหล็กอาบสังกะสี@0.40x1.00ม.	-		-	-	-	-	-	
	- ฝ้าเพดานอลูมิเนียมอบสีแผ่นตัวซีชิดกันโครงเคร่า	57	ตร.ม.	980	55,860	-	-	55,860	
	เหล็กอาบสังกะสี @ 0.60 x 0.60 ม.	-		-	-	-	-	-	
	- ไม้อบฝ้า ¾"x 2"	46	เมตร	20	920	-	-	920	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							477,459	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 4 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							477,459	
	2.3 งานผนัง	-		-	-	-	-	-	
	- ผนังก่ออิฐมอญเต็มแผ่น	20	ตร.ม	259	1,580	79	5,180	6,760	
	- ผนังก่ออิฐมอญครึ่งแผ่น	81	ตร.ม	126	10,206	52	4,212	14,418	
	- เสาเอ็น คสล. ขนาด 0.10 x 0.10 ม.	125	เมตร	120	15,000	-	-	15,000	
	- ผนังบุกระเบื้องเซรามิค 8” x 8”	158	เมตร	222	35,076	101	15,958	51,034	
	- ผนังฉาบปูนเรียบ	158	ตร.ม	34	5,372	39	6,162	11,534	
	- ผนังฉาบปูนเซาะร่อง	54	ตร.ม	34	1,836	79	4,266	6,102	
	- ผนังฉาบปูนโครงสร้างเสา - คาน	61	ตร.ม	34	2,074	67	4,087	6,161	
	- บัวทับหลัง คสล. ยขนาด 0.10 x 0.20 ม.	34	เมตร	320	10,880	-	-	10,880	
	- บัวปูนปั้น ขนาด 5x 2.5 ซม.	31	เมตร	112	3,472	-	-	3,472	
		-		-	-	-	-	-	
	2.4 งานพื้น	-		-	-	-	-	-	
	- พื้น คสล. บุกระเบื้องเซรามิคขนาด 8” x 8”	10	ตร.ม	390	3,900	-	-	3,900	
	สลับทรายล้าง	-		-	-	-	-	-	
	- พื้น คสล. บุกระเบื้องเซรามิคขนาด 8” x 8”	39	ตร.ม	268	10,452	116	4,524	14,976	
	- พื้น คสล. ผิวทรายล้างเซาะร่อง	5.4	ตร.ม	240	1,296	-	-	1,296	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							622,992	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 5 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							622,992	
	- พื้น คสล. ผิวทรายล้าง	3	ตร.ม	240	720	-	-	720	
	- พื้น คสล. ผิวขัดหยาบ	47	ตร.ม	-	-	25	1,175	1,175	
	- พื้นโรยกรวด	9	ตร.ม	50	450	-	-	450	
	- บัวเชิงผนังผิวทรายล้าง	11	เมตร	120	1,320	-	-	1,320	
		-		-	-	-	-	-	
	2.5 งานประตู - หน้าต่าง	-		-	-	-	-	-	
	- D 1	7	ชุด	4,280	29,960	-	-	29,960	
	- D 2	2	ชุด	7,997	15,994	-	-	15,994	
	- D 3	1	ชุด	8,800	8,800	-	-	8,800	
	- D 4	1	ชุด	5,610	5,610	-	-	5,610	
	- W 1	6	ชุด	3,490	20,940	-	-	20,940	
	- W 2	1	ชุด	1,670	1,670	-	-	1,670	
	- W 3	12	ชุด	3,490	41,880	-	-	41,880	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							751,511	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 6 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							751,511	
	2.6 งานสุขภัณฑ์	-		-	-	-	-	-	
	- โถส้วมนั่งยอง C – 201 สีขาว	5	ชุด	900	4,500	91	455	4,955	
	- โถส้วมชนิดนั่งราบ C – 665 สีขาว	2	ชุด	1,230	2,460	91	182	2,642	
	- โถส้วมชักโครกนั่งราบ C – 184 สีขาว	1	ชุด	4,120	4,120	261	261	4,381	
	- อ่างล้างหน้า C – 007 สีขาว	6	ชุด	2,320	13,920	261	1,566	15,486	
	- อ่างล้างหน้า C – 013 สีขาว	1	ชุด	1,760	1,760	261	261	2,021	
	- โถปัสสาวะชาย C – 57 สีขาว	4	ชุด	5,910	23,640	261	1,044	24,684	
	- สายฉีดชำระ C – 666 สีขาว	8	อัน	420	3,360	91	728	4,088	
	- ที่ใส่กระดาษชำระ C – 814 สีขาว	8	อัน	120	960	90	720	1,680	
	- ขอแขวนผ้า C – 809 สีขาว	8	อัน	130	1,040	35	280	1,320	
	- แผงกั้นที่ปัสสาวะชาย C – 306 สีขาว	3	อัน	910	2,730	90	270	3,000	
	- ราวจับคนพิการท่อแสตนเลส dia 5 ซม.	1	ชุด	6,000	6,000	-	-	6,000	
	(สำหรับโถส้วม) CT -791 , CT - 791	-		-	-	-	-	-	
	- ราวจับคนพิการท่อแสตนเลส dia 5 ซม.	1	ชุด	8,500	8,500	-	-	8,500	
	(สำหรับอ่างล้างหน้า) CT - 796	-		-	-	-	-	-	
	- กระจกเงาอย่างดี หน้า 5 มม.	4.8	เมตร	808	3,878	-	-	3,878	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							834,146	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 7 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							834,146	
	- กล่องไฟไม้เนื้อแข็ง 1” x 8”	4.8	เมตร	270	1,296	-	-	1,296	
	- เคาน์เตอร์ คสล. บุกระเบื้องเซรามิค 8” x 8”	4.8	เมตร	1,630	7,824	-	-	7,824	
		-		-	-	-	-	-	
	2.7 งานบันได	-		-	-	-	-	-	
	- ลูกขั้นบันได ผิวทรายล้าง	11.5	เมตร	240	2,760	-	-	2,760	
	- ขอบทรายล้าง กว้าง 0.20 ม. สูง 0.10 ม.	9.5	เมตร	240	2,280	-	-	2,280	
	- ราวจับแสตนเลส dia 5 ซม.	21	เมตร	1,480	31,080	-	-	31,080	
		-		-	-	-	-	-	
	2.8 งานทาสี	-		-	-	-	-	-	
	- ทาสีพลาสติก	170	ตร.ม	30	5,100	34	5,780	10,880	
	- ทาสีน้ำมัน (สำหรับทาไม้)	42	ตร.ม	35	1,470	34	1,428	2,898	
		-		-	-	-	-	-	
	2.9 งานเบ็ดเตล็ด	-		-	-	-	-	-	
	- ป้ายสัญลักษณ์ห้องน้ำ	LS.		-	-	-	-	1,800	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							894,964	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 8 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							894,964	
3	**หมวดงานระบบสุขาภิบาล**	-		-	-	-	-	-	
	3.1 งานเดินท่อโสโครก PVC CLASS 8.5	-		-	-	-	-	-	
	- ท่อขนาด dia 6”	16	ม.	360	5,760	110	1,760	7,520	
	- ท่อขนาด dia 4”	12	ม.	170	2,040	55	660	2,700	
	- ท่อขนาด dia 3”	4	ม.	105	420	35	140	560	
	- ท่อขนาด dia 2”	8	ม.	50	400	25	200	600	
	ข้องอ 45°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6”	2	ตัว	230	460	70	140	600	
	- ขนาด dia 4”	10	ตัว	75	750	25	250	1,000	
	- ขนาด dia 2”	5	ตัว	10	50	20	100	150	
	ข้องอ 90°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6”	1	ตัว	290	295	90	90	385	
	- ขนาด dia 4”	2	ตัว	75	150	50	50	200	
	- ขนาด dia 3”	1	ตัว	35	35	20	20	55	
	- ขนาด dia 2”	4	ตัว	15	60	80	80	140	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							908,874	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 9 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							908,874	
	สามทาง y 45°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6”	2	ตัว	740	1,480	225	450	1,930	
	- ขนาด dia 6” x 4”	6	ตัว	550	3,300	165	990	4,290	
	- ขนาด dia 4”	3	ตัว	160	480	50	150	630	
	- ขนาด dia 3” x 2”	4	ตัว	105	420	35	140	560	
	สามทาง TY 90°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	-		35	140	20	80	220	
	สามทาง T	2	ตัว	-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6” x 2”	2	ตัว	300	600	90	180	780	
	- ขนาด dia 4” x 2”	1	ตัว	105	105	35	35	140	
	ข้อต่อลด	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6” x 3”	1	ตัว	200	200	60	60	260	
	FCO	1	ตัว	-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6”	1	ตัว	750	750	225	225	975	
	- ขนาด dia 4”	1	ตัว	440	440	135	135	575	
	- ขนาด dia 3”	-		375	375	115	115	490	
				-	-		-	-	
	รวมยอดยกไป							919,724	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 10 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							919,724	
	ข้อต่ออ่อน	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 6”	1	ตัว	1,500	1,500	450	450	1,950	
	อุปกรณ์ยึดแขวนท่อ	1	LOT	-	-	-	-	2,700	
	ค่าทดสอบท่อ	1	LOT	-	-	-	-	1,500	
		-		-	-	-	-	-	
	3.2 งานเดินท่อระบายน้ำทิ้ง PVC CLASS 8.5	-		-	-	-	-	-	
	- ท่อขนาด dia 4”	16	ม.	170	2,720	55	880	3,600	
	- ท่อขนาด dia 3”	12	ม.	105	1,260	35	420	1,680	
	- ท่อขนาด dia 2”	20	ม.	50	1,000	25	500	1,500	
	ข้องอ 45°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 4”	2	ตัว	75	150	25	50	200	
	- ขนาด dia 3”	5	ตัว	30	150	20	100	250	
	- ขนาด dia 2”	20	ตัว	10	200	20	400	600	
	ข้องอ 90°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 4”	2	ตัว	75	150	25	50	200	
	- ขนาด dia 3”	2	ตัว	35	70	20	40	110	
	- ขนาด dia 2”	10	ตัว	15	150	20	200	350	
	รวมยอดยกไป							934,364	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 11 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุและค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							934,364	
	สามทาง Y 45°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 4” x 3”	2	ตัว	165	330	50	100	430	
	- ขนาด dia 4” x 2”	11	ตัว	140	1,540	45	495	2,035	
	- ขนาด dia 3”	2	ตัว	85	170	30	60	230	
	- ขนาด dia 3” x 2”	10	ตัว	105	1,050	35	350	1,400	
	สามทาง YY 45°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	10	ตัว	35	350	20	200	550	
	ข้อต่อลด	-		-	-	20	-	-	
	- ขนาด dia 3” x 2”	2	ตัว	25	50	-	40	90	
	- ขนาด dia 2” x 1 1/2”	10	ตัว	15	150	20	200	350	
	FD (FLOOR DRAIN)	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	12	ตัว	290	3,480	90	1,080	4,560	
	P-TRAP	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	12	ตัว	150	1,800	45	540	2,340	
	FCO	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 4”	2	ตัว	440	880	135	270	1,150	
	- ขนาด dia 2”	2	ตัว	375	7580	115	230	980	
	รวมยอดยกไป							948,479	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 12 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							948,479	
	ข้อต่ออ่อน	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 4”	1	ตัว	1,000	1,000	300	300	1,300	
	อุปกรณ์ยึดแขวนท่อ	1	LOT	-	-	-	-	2,300	
	ค่าทดสอบท่อ	1	LOT	-	-	-	-	1,300	
		-		-	-	-	-	-	
	3.3 งานเดินท่อประปา GS – P CLASS B	-		-	-	-	-	-	
	- ท่อขนาด dia 2”	18	ม.	65	1,170	3	540	1,710	
	- ท่อขนาด dia 1 1/2”	6	ม.	45	270	25	150	420	
	- ท่อขนาด dia 1”	36	ม.	25	900	20	720	1,620	
	- ท่อขนาด dia 3/4”	12	ม.	15	180	20	240	420	
	ข้องอ 90°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	5	ตัว	30	150	20	100	250	
	- ขนาด dia 1”	20	ตัว	10	200	20	400	600	
	- ขนาด dia 3/4”	10	ตัว	5	50	20	200	250	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							958,649	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 13 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุและค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							958,649	
	สามทาง T	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2” x 1”	5	ตัว	50	250	25	125	375	
	- ขนาด dia 1 1/2” x 1”	5	ตัว	30	150	20	100	250	
	ข้อต่อลด	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2” x 1 1/2"	1	ตัว	20	20	20	20	40	
	- ขนาด dia 1 1/2” x 1”	1	ตัว	15	15	20	20	35	
	- ขนาด dia 1” x 3/4”	6	ตัว	10	60	20	120	180	
	ข้อต่อเกลียวนอก 2 ทาง	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 3/4”	30	ตัว	5	150	20	600	750	
	ข้องอ 90 เกลียวใน 1 ทาง	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 3/4”	6	ตัว	10	60	20	120	180	
	สามทาง T เกลียวใน 1 ทาง	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 1” x 3/4”	20	ตัว	25	500	20	400	900	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							961,359	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 14 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							961,359	
	ข้อต่อเกลียวนอก 1 ทาง	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	2	ตัว	20	40	20	40	80	
	- ขนาด dia 1”	10	ตัว	10	100	20	200	300	
	ข้อต่อเกลียวใน 1 ทาง	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 1” x 3/4"	2	ตัว	5	10	20	40	50	
	ก๊อกน้ำ	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 3/4”	2	ตัว	250	500	50	100	600	
	STOP VALVE	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 3/4”	22	ตัว	200	4,400	50	1,100	5,500	
	GATE VALVE	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 1”	5	ตัว	600	3,000	100	500	3,500	
	- ขนาด dia 3” x 3/4”	1	ตัว	450	450	50	50	500	
	METER	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	1	ชุด	20,000	20,000	-	-	20,000	
	อุปกรณ์ยึดแขวนท่อ	1	LOT	-	-	-	-	3,800	
	ค่าทดสอบท่อ	1	LOT	-	-	-	-	2,100	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							997,789	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 15 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุและค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							997,789	
	3.4 งานเดินท่อระบายอากาศ PVC CLASS 8.5	-		-	-	-	-	-	
	- ท่อขนาด dia 2”	40	ม.	50	2,000	25	1,000	300	
	- ท่อขนาด dia 1 1/2”	24	ม.	35	840	20	480	1,320	
	ข้องอ 90°	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	15	ตัว	15	225	20	300	525	
	- ขนาด dia 1 1/2”	10	ตัว	10	100	20	200	300	
	สามทาง T	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	5	ตัว	15	75	20	100	175	
	- ขนาด dia 2” x 1/2"	3	ตัว	25	75	20	60	135	
	- ขนาด dia 1 1/2”	10	ตัว	10	100	20	200	300	
	ข้อต่อลด	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2” x 1/2"	1	ตัว	15	15	20	20	35	
	AVC	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	1	ตัว	370	370	110	110	480	
	ข้อต่ออ่อน	-		-	-	-	-	-	
	- ขนาด dia 2”	1	ตัว	500	500	150	150	650	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							1,004,709	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 16 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุ และค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							1,004,709	
	อุปกรณ์ยึดแขวนท่อ	1	LOT	-	-	-	-	700	
	ค่าทดสอบท่อ	1	LOT	-	-	-	-	400	
		-		-	-	-	-	-	
	3.5 ระบบสุขาภิบาลภายนอกอาคาร	-		-	-	-	-	-	
	- งานวางท่อระบายน้ำ คสล. dia 0.40 ม. (มอก.ชั้น2)	10	ม.	500	5,000	300	3,000	8,000	
	- บ่อพัก คสล. สำหรับท่อ dia 0.40 ม. (ฝาปิด คสล.)	2	บ่อ	2,500	5,000	1,000	2,000	7,000	
	- บ่อบำบัดน้ำเสีย ขนาด 12 ลบ.ม./วัน	1	ชุด	227,500	227,500	80,000	80,000	307,500	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							1,328,309	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 17 / 18
สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่
ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543
ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุและค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							1,328,309	
4	**หมวดงานระบบไฟฟ้า**	-		-	-	-	-	-	
	4.1 LOAD CENTER MAIN 2P-20 AT 4 CRT 15 AT	1	ชุด	2,280	2,280	300	300	2,580	
	พร้อมลูกเซอร์กิต 4 อัน	-		-	-	-	-	-	
	4.2 โคมไฟฟ้า	-		-	-	-	-	-	
	- ดวงโคมฟลูออเรสเซนต์กล่องเหล็กพับเปลือย	5	ชุด	330	1,650	80	400	2,050	
	หลอด 1 – 36 W	-		-	-	-	-	-	
	- ดวงโคมฟลูออเรสเซนต์กล่องเหล็กพับเปลือย	1	ชุด	280	280	80	80	360	
	หลอด 1 – 18 W	-		-	-	-	-	-	
	- ดวงโคมฟลูออเรสเซนต์กล่องเหล็กพับแบบ V-SHAPE	9	ชุด	400	3,600	80	720	4,320	
	หลอด 1 – 36 W	-		-	-	-	-	-	
	- ดวงโคม DOWN LIGHT OR SILVER REFLECTOR	19	ชุด	280	5,320	80	1,520	6,840	
	ขนาด 6” หลอด COMPACT FCUCRESCENT 1-7 W.	-		-	-	-	-	-	
	4.3 สวิตช์เดี่ยวทางเดียว ขนาด 15A – 250 V.	18	ชุด	75	1,350	50	900	2,250	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							1,346,709	

ประมาณราคาค่าก่อสร้าง มาตรฐานส้วมสาธารณะ แบบ ปร. 4 แผ่นที่ 17 / 18

สถานที่ก่อสร้าง แบบเลขที่ ม. 43816 - ม. 438 รายการที่

ฝ่ายประมาณราคา กองสถาปัตยกรรม กรมโยธาธิการ ประมารการเมื่อวันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2543

ประมาณการโดย

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หน่วย	ค่าวัสดุ		ค่าแรงงาน		รวมค่าวัสดุและค่าแรง	หมายเหตุ
				ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน	ราคาหน่วยละ	จำนวนเงิน		
	รวมยอดยกมา							1,346,709	
	4.4 สายไฟฟ้า	-		-	-	-	-	-	
	- 2.5 mm^2 THW	356	เมตร	6	2,136	3	1,068	3,204	
	- 10 mm^2 Bc	7	เมตร	24	168	6	42	210	
	- 2 c – 4/2.5 mm^2 NYY – GRD 1"c	7	เมตร	51	357	6	42	399	
		-		-	-	-	-	-	
	4.5 ท่อร้อยสายไฟฟ้า	-		-	-	-	-	-	
	- EMT ½"	111	เมตร	419	2,109	12	1,332	3,441	
	- EMT ¾"	21	เมตร	27	567	15	315	882	
	- EMT 1"	5	เมตร	40	200	19	95	295	
		-		-	-	-	-	-	
	4.6 หลักสายดิน	1	ชุด	900	900	150	150	1,050	
		-		-	-	-	-	-	
	4.7 เบ็ดเตล็ด	-		-	-	-	-	2,000	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
		-		-	-	-	-	-	
	รวมยอดยกไป							1,358,190	

คำสั่งกระทรวงมหาดไทย

ที่ 119/2549

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างมาตรฐานการบริหาร/การบริการสาธารณะ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยในปีงบประมาณ 2549 กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำพร้อมทั้งว่าจ้างสถาบันการศึกษา/หน่วยงานที่มีความรู้ ความสามารถจัดทำมาตรฐานการบริหาร/การบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวม 23 มาตรฐาน โดยแบ่งคณะทำงานรับผิดชอบออกเป็น 4 คณะ ดังนี้

- คณะทำงานที่ 1 รับผิดชอบ มาตรฐานสะพาน มาตรฐานการบริหารระบบไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ มาตรฐานสถานีขนส่งทางน้ำ มาตรฐานสถานีขนส่งทางบก และมาตรฐานห้องน้ำสาธารณะ
- คณะทำงานที่ 2 รับผิดชอบ มาตรฐานการส่งเสริมการพัฒนาสตรี มาตรฐานการส่งเสริมอาชีพ มาตรฐานการพัฒนาการดำเนินงานด้านเอดส์ มาตรฐานการจัดการที่อยู่อาศัย ผู้มีรายได้น้อย มาตรฐานหอพัก และมาตรฐานการคุ้มครองผู้บริโภค
- คณะทำงานที่ 3 รับผิดชอบ มาตรฐานด้านการทะเบียนและการอนุญาต มาตรฐานด้านการเปรียบเทียบปรับ มาตรฐานสุสานและฌาปนสถาน มาตรฐานหอกระจายข่าว และมาตรฐานการดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์
- คณะทำงานที่ 4 รับผิดชอบ มาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม มาตรฐานการพัฒนาป่าชุมชน มาตรฐานการดูแลโบราณสถาน มาตรฐานการส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่น มาตรฐานการส่งเสริมการท่องเที่ยว และมาตรฐานการส่งเสริมกีฬา

เพื่อให้มาตรฐานการบริหาร/การบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีความถูกต้อง เหมาะสมสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้เป็นคู่มือ/แนวทางในการบริหารจัดการและการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นสนองตอบความต้องการและความพึงพอใจของประชาชน จึงแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาร่างมาตรฐานการบริหาร/การบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงร่างมาตรฐาน 23 มาตรฐาน ดังกล่าว ตามบัญชีรายชื่อแนบท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2549

ชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ
(นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ)
รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

บัญชีรายชื่อคณะทำงานที่ 1

มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะ

แนบท้ายคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 119/2549 ลงวันที่ 12 เมษายน 2549

1.	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ผู้รับผิดชอบกลุ่มภารกิจด้านการศึกษาวิจัยและการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลท้องถิ่นและมาตรฐานการบริหารงานท้องถิ่น)	ประธานคณะทำงาน
2.	นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่	คณะทำงาน
3.	นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น	คณะทำงาน
4.	นายกเทศมนตรีเมืองอ่างทอง	คณะทำงาน
5.	นายกเทศมนตรีเมืองชุมพร	คณะทำงาน
6.	นายกเทศมนตรีเมืองเพชรบุรี	คณะทำงาน
7.	นายกเทศมนตรีเมืองพัทลุง	คณะทำงาน
8.	นายกเทศมนตรีเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	คณะทำงาน
9.	นายกเทศมนตรีตำบลแหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
10.	นายกเทศมนตรีตำบลจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	คณะทำงาน
11.	นายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
12.	นายกเทศมนตรีตำบลวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	คณะทำงาน
13.	นายกเทศมนตรีตำบลเวียงสา จังหวัดน่าน	คณะทำงาน
14.	นายกเทศมนตรีตำบลช้างเผือก จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
15.	นายกเทศมนตรีตำบลต้นเปา จังหวัดเชียงใหม่	คณะทำงาน
16.	นายกเทศมนตรีตำบลสันทราย จังหวัดเชียงราย	คณะทำงาน
17.	นายกเทศมนตรีตำบลจันจว้า จังหวัดเชียงราย	คณะทำงาน
18.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าชัย จังหวัดชัยนาท	คณะทำงาน
19.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางลึก จังหวัดชุมพร	คณะทำงาน
20.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมหาสวัสดิ์ จังหวัดนนทบุรี	คณะทำงาน
21.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา	คณะทำงาน
22.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม จังหวัดนครปฐม	คณะทำงาน

23.	ท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี	คณะทำงาน
24.	ท้องถิ่นจังหวัดชลบุรี	คณะทำงาน
25.	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คณะทำงาน
26.	ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
27.	ผู้แทนสำนักส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม	คณะทำงาน
28.	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คณะทำงาน
29.	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการบริการท้องถิ่น สำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	คณะทำงาน
30.	ผู้แทนอธิบดีกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงาน
31.	ผู้แทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย	คณะทำงาน
32.	ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	คณะทำงาน
33.	ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
34.	ผู้แทนนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
35.	ผู้แทนนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1.	นายสมพร	ใช้บางยาง	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2.	นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
3.	นายวัลลภ	พริ้งพงษ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
4.	นายวสันต์	วรรณวโรทร	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คณะผู้จัดทำในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

1.	นายวสันต์	วรรณวโรทร	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
2.	นายอำนวย	ตั้งเจริญชัย	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3.	ว่าที่ ร.ต.ธานินทร์	ริ้วธงชัย	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
4.	นายวีระศักดิ์	ศรีโสภา	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการบริการท้องถิ่น
5.	นางราตรี	รัตนไชย	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการบริหารงานท้องถิ่น
6.	นายอวยชัย	พัศดุรักษา	เจ้าพนักงานปกครอง 7 ว
7.	นายอดิเรก	อุ่นโอสถ	เจ้าพนักงานปกครอง 7 ว
8.	นายวัชรินทร์	จันทเขต	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว
9.	นายพีรวิทย์	พงค์สุรชีวิน	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
10.	นางพีรญา	อาจเอื้อน	เจ้าพนักงานปกครอง 5
11.	นายกิตติธัช	เกิดขวัญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 4
12.	นางรัชนี	เหรา	พนักงานบันทึกข้อมูล